

”Hälsa på lika villkor?”

Enkätundersökning 2006, Västra Götalands län

Uppdragsgivare: Västra Götalandsregionen

Innehåll

Inledning	2
Population och urval	2
Sekretess och utlämnande	3
Variabler	4
Datainsamling	4
Bortfall	5
Databeredning	6
Viktberäkning och estimation	6
Kvalitet	8
Ramtäckning	8
Urval	8
Mätning	8
Bearbetning.....	9
Bortfall	9
Att tänka på vid användning av datamaterialet	9

Bilagor

- Bilaga 1: Missiv och frågeblanketter
- Bilaga 2a: Kalibreringsrapport
- Bilaga 2b: Kalibrering – viktiga målvariabler
- Bilaga 3: Postbeskrivning
- Bilaga 4: Rättningsinstruktion, upprättningar vid avslut
- Bilaga 5a: Förteckning över Socioekonomisk indelning (SEI)
- Bilaga 5b: Förteckning över icke-yrken
- Bilaga 6a: Förteckning över utbildningsnivå
- Bilaga 6b: Förteckning över kommungruppsindelning
- Bilaga 7: Partiellt bortfall
- Bilaga 8: Förteckning över stratumindelningen

Inledning

Enkätenheten vid Statistiska centralbyrån (SCB) har under perioden mars till juni 2006 genomfört en enkätundersökning på uppdrag av Statens folkhälsoinstitut. Västra Götalandsregionen beställde i samband med denna undersökning ett tilläggsurval för Västra Götalands län. Denna rapport beskriver det totala urvalet i Västra Götalands län. Syftet med den nationella undersökningen var att ta reda på hur Sveriges befolkning mår och lever och även att följa upp den nya folkhälsopolitiken. Syftet med tilläggsurvalet var att ta reda på hur befolkningen i Västra Götalands län mår och lever.

Undersökningen genomfördes som en postenkät med tre påminnelser. Totalt var det 21 60 personer som besvarade frågeblanketten, vilket är 59,1 % av urvalet. Frågeblanketterna registrerades via skanning, varefter datafil framställdes.

Anna Olsson har varit undersökningsledare, Fredrik Hult har varit produktionsansvarig, Leif Lemon har ansvarat för urvalsdragningen och Peter Werner har utfört kalibreringen och varit behjälplig med metodfrågor.

Population och urval

Populationen, d.v.s. de objekt som man vill kunna dra slutsatser om, utgörs i denna undersökning av samtliga personer i Västra Götalands län i åldern 16-84 år. För att kunna dra ett urval från populationen skapas en urvalsram som avgränsar, identifierar och möjliggör koppling till objekten i populationen. Urvalsramen i denna undersökning har skapats utifrån Registret över totalbefolkningen (RTB) och består av samtliga folkbokförda i Västra Götalands län i åldern 16-84 år. Antalet individer i ramen var 1 200 205 den 31/1 2006.

I planeringsstadiet av undersökningen tillhandahöll SCB PM:et "Underlag för bestämning av urvalsstorlek vid tillägg till Folkhälsoinstitutets undersökning 'Nationell Folkhälsoenkät'". Västra Götalandsregionen beslutade att stickprovsstorleken ska vara totalt 34 040 individer för Västra Götalands län, fördelat på kommuner och stadsdelar. Indelningen av länet i kommuner och stadsdelar gjordes för att få med tillräckligt många individer i varje kommun/område. Denna indelning kallas stratifiering. Se bilaga 8 för stratumindelning.

Det nationella urvalet drogs först genom ett obundet slumpmässigt urval, se teknisk rapport för det nationella urvalet. Därefter drogs ett stratifierat obundet slumpmässigt urval i Västra Götalands län så att den bestämda urvalsstorleken per stratum uppnåddes.

Ett stratifierat obundet slumpmässigt urval innebär att alla objekt inom respektive stratum har lika stor sannolikhet att komma med i urvalet. Urvalsförfarandet innebär att vikter måste användas vid analys av materialet, se "Viktberäkning och estimation" nedan. Innan frågeblanketten sändes ut genomfördes en identifikationskontroll av personerna i urvalet mot befolkningsdata för att få fram aktuella adressuppgifter. Vid kontrollen visade det sig att 38 personer inte längre tillhörde populationen utan utgjorde s.k. övertäckning. De vanligaste orsakerna till övertäckning är att personerna har emigrerat eller avlidit sedan urvalet drogs. Ytterligare övertäckning kom till SCB:s kännedom under insamlingsfasen. I dessa fall rör det sig t ex om att undersökningspersonerna eller deras anhöriga uppgett att de inte längre tillhör populationen.

Tabell 1 Population och urval

Population	1 200 205
Bruttourval	35 785
Övertäckning	129
Nettourval ¹⁾	35 656

1) Nettourval är det som kvarstår efter det att övertäckningen har tagits bort från bruttourvalet.

Sekretess och utlämnande

Tillsammans med frågeblanketten skickades ett informationsbrev där uppgiftslämnarna kunde läsa om undersökningens bakgrund, syfte och att undersökningen genomfördes i samarbete mellan SCB, Statens folkhälsoinstitut och ett antal landsting (däribland Västra Götalands läns landsting). Brevet informerade också om att uppgifter hämtas från Registret över totalbefolkningen, utbildningsregistret samt inkomst- och taxeringsregistret. Det informerades om vilka uppgifter som hämtas och att samtliga uppgifter är skyddade av personuppgiftslagen och sekretesslagen. Det framgick även att det är frivilligt att delta och att en avidentifierad fil och avidentifierade frågeblanketter kommer att levereras till Statens folkhälsoinstitut och respektive landsting. (Se bilaga 1)

För att SCB ska kunna lämna ut ett datamaterial eller frågeblanketter så krävs "informerat samtycke" av uppgiftslämnarna. Det innebär att de genom att besvara och skicka in blanketten godkänner att deras svar kompletteras med de registervariabler och behandlas på det sätt som beskrivs i informationsbrevet.

SCB har gjort en intern sekretessprövning för utlämnandet av registervariabler från RTB, utbildningsregistret, inkomst- och taxeringsregistret samt Geodatabasen. Dessutom har en sekretessöverenskommelse upprättats mellan Västra Götalands regionen och SCB med avseende på hur det avidentifierade datamaterialet och de avidentifierade frågeblanketterna får hanteras.

Behandlingen av personuppgifter i undersökningen har anmälts till SCB:s juridiska kansli. Kopplingen till personuppgifterna tas bort tre månader efter slutleverans.

Variabler

Statens folkhälsoinstitut har utformat frågorna i frågeblanketten i samarbete med SCB. 2004 års version av frågeblanketten genomgick en skrivbordsgranskning hos SCB:s mättekniska laboratorium, se separat rapport.

Det trycktes två olika versioner av frågeblanketten, dels den nationella frågeblanketten och dels en variant som innehöll nästan alla frågor i den nationella blanketten samt frågeinstrumentet EQ5D. Västra Götalands regionen valde att deras tilläggsurval skulle få EQ5D-blanketten. Den nationella frågeblanketten bestod av 77 numrerade frågor varav flera hade delfrågor, vilket genererade totalt 134 frågor. EQ5D-blanketten bestod av 75 numrerade frågor varav flera hade delfrågor, vilket genererade totalt 136 frågor. Frågorna handlade bl.a. om hälsa, levnadsvanor, ekonomiska förhållanden, arbete och sysselsättning samt trygghet och sociala relationer. (Se frågeblanketterna bilaga 1) I datafilen är svaren från de båda frågeblanketterna hoplagda och har då fått det nummer de hade i den nationella frågeblanketten (Se postbeskrivningen bilaga 3).

Förutom variabler som samlats in via frågeblanketten har ett antal registervariabler hämtats från SCB:s Registret över totalbefolkningen (RTB), utbildningsregistret, inkomst- och taxeringsregistret samt Geodatabasen. Dessa är bland annat födelseår, kön, civilstånd, utbildningsnivå och disponibel inkomst. Uppgifterna från RTB avser den 17/3 2006 och uppgifterna från inkomst- och taxeringsregistret avser år 2004. Utbildningsnivå avser avslutade utbildningar t.o.m. höstterminen 2005. För variabeln civilstånd har ”registrerat partnerskap” (RP) kodats om till ”gifta”, ”skild partner” har kodats om till ”skild” och ”efterlevande partner” har kodats om till ”änka/änkling”. Anledningen till kodningen är att dessa grupper är för små för att särredovisas.

Datinsamling

Frågeblanketterna skickades ut till urvalspersonerna med post. Via informationsbrevet ombads de besvara frågorna och skicka tillbaka frågeblanketten till SCB. Det första utskicket genomfördes den 27/3, sedan skickades tre påminnelser ut till dem som inte besvarat frågeblanketten. Den första påminnelsen bestod av ett tack- och påminnelsekort (ToP) och skickades ut den 13/4. De andra påminnelserna var enkätpåminnelser som skickades ut den 3/5 och 23/5. Insamlingen avslutades den 19/6.

Tabell 2 Beskrivning av inflödet

	Antal	Procent
Efter första utsändning	13 875	38,9
Efter ToP	2 383	6,7
Efter enkätpåminnelse 1	3 411	9,6
Efter enkätpåminnelse 2	1 391	3,9
Totalt antal svar	21 060	59,1
Bortfall	14 596	40,9
Nettourval	35 656	100,0

Bortfall

Bortfallet består dels av objektbortfall som innebär att frågeblanketten inte är besvarad alls, dels av partiellt bortfall som innebär att vissa frågor på blanketten inte är besvarade. Om bortfallet skiljer sig åt från de svarande med avseende på undersökningsvariablerna så kan skattningarna som grundar sig på enbart de svarande vara skeva. För att reducera bortfallsskevheten har vikter beräknats med hjälp av kalibrering. (Se bilaga 2)

Objektbortfall kan bland annat bero på att uppgiftslämnaren inte är villig att delta i undersökningen, att uppgiftslämnaren inte går att nå eller att uppgiftslämnaren är förhindrad att medverka, t.ex. på grund av sjukdom. Objektbortfallet i denna undersökning redovisas i tabell 3 nedan. Med ”ej avhörda” menas att ingen uppgift om varför frågeblanketten inte är besvarad har lämnats. Med förhindrad och avböjd medverkan menas att SCB meddelats att uppgiftslämnaren är förhindrad eller inte vill medverka i undersökningen. Med ”fel person har svarat” menas att någon annan än den person som frågeblanketten var avsedd för har svarat. För vidare förklaring se ”Databeredning” nedan.

Tabell 3 Beskrivning av objektbortfall

	Antal	Procent
Ej avhörda	13 094	36,7
Postreturer	340	1,0
Hemlig/skyddad/saknar adress	81	0,2
Förhindrad medverkan	236	0,7
Avböjd medverkan	390	1,1
Insänd blank	216	0,6
Lovat sända in blanketten	7	0,0
Fel person har svarat	232	0,6
Totalt	14 596	40,9

Partiellt bortfall kan bero på att frågan är svår att förstå, är känslig, att uppgiftslämnaren glömmer att besvara frågan eller att instruktionerna vid hoppfrågor misstolkas och att uppgiftslämnaren då inte besvarar rätt frågor. Till partiellt bortfall räknas även dubbelmarkeringar och svar som inte kan tydas.

Det är viktigt att beakta det partiella bortfallet då datamaterialet analyseras. Det partiella bortfallet för respektive fråga redovisas i bilaga 7. För de följdfrågor som föregås av hoppinstruktioner har selekteringar genomförts vid kontrollen av det partiella bortfallet. I denna undersökning ligger det partiella bortfallet under fem procent för de allra flesta frågorna. Några typer av frågor har dock ett högre partiellt bortfall, se t.ex. fråga 10, 11, 29 och 32. Att dessa frågor har något högre partiellt bortfall beror troligtvis på att personer som borde ha svarat "Nej" istället valt att hoppa över frågorna. Ett annat exempel på frågor med högre partiellt bortfall är frågorna 41, 42, 44 och 45 där man kan fundera på om personerna har uppfattat hopphänvisningarna på rätt sätt.

Databeredning

Databeredningen genomfördes av Enkätenheten vid SCB. Samtliga inkomna frågeblanketter prickades av i Enkätenhetens avregistreringssystem. Frågeblanketterna skannades med programvaran ReadSoft DOCUMENTS FORMS. Kontroller genomfördes under och efter registreringen. Då kontrollerades bl.a. dubbelmarkeringar och att endast valida värden förekommer i materialet.

De öppna svaren på fråga 58 kodades enligt kodförteckningen SEI (Alfabetisk version 2005-03-01) vid SCB. Observera att koden 60 inte har använts utan har ersatts med kod 56 eller 79.

Svarsdatafilen kompletterades med registervariabler från RTB, utbildningsregistret, inkomst- och taxeringsregistret och Geodatabasen samt med vikter för uppräkningsnivå. Frågorna om födelseår och kön kontrollerades mot motsvarande registerdata. I kontrollen för variabeln födelseår upptäcktes 232 misstämningar. Eftersom detta kan bero på att någon annan än urvalspersonen besvarat frågeblanketten har de observationer med fel födelseår exkluderats från filen. Efter att personerna med fel födelseår exkluderats förekommer 41 misstämningar för variabeln kön. Misstämningar på enbart variabeln kön kan räknas som mätfel och vi rekommenderar att registervariabeln kön används.

Viktberäkning och estimation

Vikter har tagits fram för att kunna räkna upp resultatet till populationsnivå. Uppräkningsvikter medför att resultatet kan redovisas för hela populationen och inte bara för de svarande. Om vikterna inte används så kan resultaten bli helt missvisande. Vikterna kompenserar för objektsbortfallet men inte för det partiella bortfallet och därmed kan antalsuppgifterna i respektive tabell bli olika.

Vikterna i denna undersökning kan beskrivas med formeln:

$$w_k = d_k^* \cdot g_k$$

där w_k = total vikt för objekt k

d_k^* = design- och bortfallsvikt

g_k = justeringsfaktor baserad på hjälpinformation

Vikten d_k^* är den del av vikten som dels beror på urvalsdesignen och dels kompenserar för det totala bortfallet inom strata. Vid bortfall kan det vara så att vissa grupper av urvalet svarar i mindre utsträckning än övriga, t.ex. kan män och yngre svara i lägre grad än kvinnor och äldre. Om de grupper som svarat i lägre grad har en annan fördelning på undersökningsvariablerna än övriga kan detta ha en snedvridande effekt på resultatet. För att kompensera för detta har kalibreringsvikter använts. (Se bilaga X för mer detaljer) Vikterna bygger på antagandet att ramen återspeglar populationen väl och därmed att över- och undertäckningen är försumbar. För mer utförlig beskrivning av GREG-estimatoren se *Särndal, Swensson och Wretman (1992): Model Assisted Survey Sampling. New York: Springer Verlag.*

För skattning av totaler används följande formel:

$$\hat{Y} = \sum_r w_k y_k$$

där w_k = total vikt för objekt k

y_k = variabelvärde för objekt k

summering sker av de svarande (r)

För skattning av medelvärden används följande formel:

$$\hat{\bar{Y}} = \frac{\sum_r w_k y_k}{\sum_r w_k}$$

där w_k = total vikt för objekt k

y_k = variabelvärde för objekt k

summering sker över de svarande (r)

Vikterna "kalvikt" och "kalvikt_eq" (se nedan under "Att tänka på vid användning av datamaterialet") som finns på kundfilen ska användas vid framställning av tabeller och diagram samt vid beräkning av statistiska mått. Varianser ska beräknas med vedertagen metod. Kalibreringen har genomförts med hjälp av SAS.

Kvalitet

SCB tillämpar en bred definition på kvalitet. För att hålla en hög kvalitet och täcka kvalitetsdimensionerna används vid genomförandet av undersökningar ett kvalitetssäkringsprogram med kontroller i undersökningens olika faser, allt från planering till dokumentation och uppföljning. I SCB MIS 2001:1 ”Kvalitetsbegrepp och riktlinjer för kvalitetsdeklaration av officiell statistik” ges en ingående beskrivning av SCB:s kvalitetsbegrepp och de olika kvalitetskomponenterna. Nedan beskrivs de begrepp som har betydelse för denna undersökning.

Ramtäckning

Ett problem som kan uppstå är täckningsfel. Det innebär att urvalsram och population inte helt stämmer överens. Täckningsfelen kan delas in i två typer, dels undertäckning som innebär att vissa enheter som ingår i populationen saknas i urvalsramen, dels övertäckning som innebär att enheter som inte ingår i populationen ändå finns i urvalsramen. Ett sätt att minska täckningsfelen är att ha bra och uppdaterade register. Registret över totalbefolkningen (RTB) bedöms vara av god kvalitet och bra uppdaterat. I denna undersökning visade sig 129 personer vara övertäckningsobjekt. Det var personer som avlidit eller flyttat utomlands. Någon undertäckning har inte observerats, men undertäckning är vanligtvis svårare att upptäcka än övertäckning.

Urval

Denna kvalitetskomponent avser fel som uppkommer på grund av att man endast undersöker en del av populationen, det vill säga att ett urval har dragits. Urvalsfel är således den avvikelse mellan ett skattat värde (estimat) och det faktiska värdet (parametern) som beror på att man inte undersöker alla objekt i populationen. Urvalsfelets storlek minskar med en ökad urvalsstorlek. Vid ett korrekt urvalsförfarande kan urvalsfelets storlek skattas och bland annat anges med osäkerhetsintervall i form av konfidensintervall.

Mätning

Ett fel som kan uppstå vid mätning är att lämnade uppgifter skiljer sig från faktiska uppgifter. Felet kallas mätfel och kan uppkomma då respondenten inte minns de faktiska uppgifterna, missförstår frågan eller medvetet svarar felaktigt. För att försöka minimera mätfelen har frågeblanketten granskats av SCB:s mättekniska laboratorium och kontroller har genomförts, t.ex. kontroll av tillåtna värden vid dataregistrering. Mätfelen för registervariabler som hämtats från RTB bedöms vara liten.

Bearbetning

Vid den manuella och maskinella bearbetningen av datamaterialet kan fel uppstå, så kallade bearbetningsfel. Som exempel på bearbetningsfel kan registreringsfel och kodningsfel nämnas. Dessa fel kan förhindras och upptäckas i de kontroller som genomförs vid dataregistreringen. Vanligtvis är denna typ av fel försumbara.

Bortfall

De eventuella fel som bortfallet kan ge upphov till kallas bortfallsfel. Det inträffar om objekten i bortfallet och de svarande skiljer sig åt (har en annan fördelning) avseende undersökningsvariablerna. En beskrivning av bortfallet finns i den bortfallsanalys som gjorts i samband med valet av hjälpinformation till kalibreringen. (Se bilaga 2a)

Att tänka på vid användning av datamaterialet

I postbeskrivningen listas datamaterialets variabler med variabelnamn, position i datamaterialet och en kortfattad förklaring om variabelns innehåll. (Se bilaga 3) I frågeblanketterna framgår koderna för de olika svarsalternativen. (Se bilaga 1) Om ett svar är otolkbart eller om två eller flera alternativ angetts där endast ett svar skulle ges har koden "9" eller "99" registrerats. Vid variabler som baseras på frågor där uppgiftslämnaren kunnat ange flera svarsalternativ bör man tänka på att summan av antalskattningarna för de olika svarsalternativen inte blir antal svarande. Vid andelsskattningar blir motsvarande summa inte 100 %.

Vi har inte tagit ställning till hur eventuella motsägelsefulla svar ska behandlas, sådana fel kan uppstå vid t.ex. följdfrågor och måste därför undersökas innan följdfrågor analyseras. I rättningsinstruktionerna finns beskrivning av vad som korrigerats redan vid registreringen.

Observera att de bifogade vikterna ska användas vid analys och resultatframställning. Vid stratifierat urval kan datamaterialet inte ses som ett urval av oberoende lika fördelade observationer, som ofta antas i traditionell statistisk teori. Att ta fram frekvenser och andelar med beaktande av vikter klarar de flesta dataprogram av. Däremot är det viktigt att tänka på att de flesta förprogrammerade dataprogram inte klarar av att analysera datamaterialet från en urvalsundersökning på ett korrekt sätt. Var noga med att kontrollera att de dataprogram som används för analys behandlar vikterna på ett riktigt sätt.

Vikten "kalvikt" ska användas vid beräkning av skattningar utifrån de frågor som är gemensamma för EQ5D-formuläret och det nationella formuläret. När det gäller skattningar utifrån EQ5D-frågorna, vilka inte finns med i det nationella formuläret, ska vikten "kalvikt_eq" användas.

I det första fallet används hela svarsmängden, men i det andra fallet endast de personer som har besvarat EQ5D-formuläret. Dessa identifieras enklast med hjälp av variabeln "formtyp", vilken har värdet "1" för de som besvarat det nationella formuläret och "2" för de som besvarat EQ5D-formuläret.

De konfidensintervall som redovisas är giltiga under förutsättning att den modell som används för bortfallskompensation är korrekt. Som bortfallsanalysen (se bilaga 2a) indikerar har bortfallet i den här undersökningen en snedvridande effekt på skattningarna. Om inte detta beaktas på ett korrekt sätt kan konfidensintervallens giltighet ifrågasättas. Kalibrering har använts för att justera för denna skevhet.

HÄLSA PÅ LIKA VILLKOR? En undersökning om hälsa och livsvillkor i Sverige 2006

Västra Götalandsregionen gör nu en undersökning i samarbete med Statens folkhälsoinstitut (FHI) och några kommuner för att ta reda på hur regionens befolkning mår. Undersökningen genomförs med hjälp av Statistiska centralbyrån (SCB). Syftet med undersökningen är att få ökad kunskap om människors hälsa för att bättre kunna förebygga ohälsa och främja hälsa. Det övergripande nationella folkhälsomålet är att skapa samhällseliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen.

Du är en av 34 000 personer från Västra Götalandsregionen, i åldern 16-84 år, som blivit slumpmässigt utvald för att delta i denna undersökning. Det är givetvis frivilligt att delta, och för att det skall gå att lita på undersökningsresultaten är det angeläget att så många som möjligt svarar. Utnyttja tillfället att vara med och påverka framtidens hälsosatsningar!

För att minska antalet frågor i enkäten kommer folkbokföringsuppgifter såsom civilstånd, födelseland, medborgarskap och invandringsår att hämtas från SCB:s register över totalbefolkningen. Dessutom hämtas uppgifter om utbildningsnivå från utbildningsregistret, uppgifter om inkomster, bidrag, sjukpenning och förtidspension från inkomst- och taxeringsregistret och en geografisk kod som beskriver i vilket bostadsområde man bor. Numret högst upp på blanketten är till för att SCB under insamlingen ska se vilka som svarat och vilka som skall få en påminnelse. Alla identitetsuppgifter avlägsnas sedan av SCB innan materialet lämnas till Statens folkhälsoinstitut och respektive landsting för fortsatt bearbetning. Alla dina uppgifter skyddas av sekretesslagen och personuppgiftslagen.

Vill du veta mer om undersökningen så kan du hitta information på Statens folkhälsoinstituts hemsida: www.fhi.se. Där kan du också ta del av resultaten från tidigare undersökningar 2004 och 2005. Resultaten från denna undersökning kommer att finnas på samma hemsida i höst. Om du inte har tillgång till Internet kan du ringa någon av nedanstående personer.

Stort tack på förhand!

Lars-Olof Rönnqvist
Hälso- och Sjukvårdsdirektör

Om du vill veta mer om undersökningen eller hur du ska besvara enkäten är du välkommen att ringa eller skriva e-post till:

Statistiska centralbyrån
019-17 69 10, folkhalsa@scb.se

Göteborgs kommun
Marianne Bernhardt, 031-61 11 85, 0704-49 11 85

Lidköpings kommun
Elisabeth Brandt, 0510-77 12 81

Skövde kommun
Inger Hannu, 0500-49 87 12, 0708-85 92 02

Västra Götalandsregionen
Barbara Rubinstein, 031-63 08 63, 0705-71 25 13,
barbara.rubinstein@vgregion.se

Lars Palo, 0500-49 56 48, 0709-92 42 44

Tove Olofsson, 033-17 48 45, 0705-84 82 23

Andreas Hjertén, 0522-67 08 76, 0708-75 67 04

Leif Hansson, 031-63 05 27, 0708-27 62 39

Anette Ohlin-Johansson, 0501-623 34, 0705-16 23 35

HÄLSA PÅ LIKA VILLKOR?

En undersökning om hälsa och livsvillkor i Sverige
2006

LITE FAKTA OM UNDERSÖKNINGEN

Hur går undersökningen till?

Enkätundersökningen görs i samarbete mellan Statens folkhälsoinstitut (FHI), Västra Götalandsregionen, landstinget i Östergötland län, landstinget i Jämtlands län, landstinget i Västernorrlands län, landstinget i Västerbottens län, landstinget i Norrbottens län och Gotlands kommun. Undersökningen genomförs med hjälp av Statistiska centralbyrån (SCB).

Under april 2006 skickas enkäten ut till sammanlagt cirka 90 000 slumpvis utvalda personer i åldern 16-84 år i Sverige.

De besvarade enkäterna samlas in av SCB som registrerar svaren och överlämnar materialet i form av datafiler till FHI och respektive landsting för vidare bearbetning. Materialet avidentifieras innan det lämnar SCB.

Efter det att materialet har sammanställts och analyserats kommer det att ligga till grund för flera rapporter om folkhälsan.

Kan någon se dina svar?

De uppgifter som du lämnar skyddas av sekretesslagen samt av bestämmelserna i personuppgiftslagen. Statistiksekretessen enligt 9 kap. 4§ sekretesslagen innebär bl.a. att alla som arbetar med undersökningen har tystnadsplikt. I de resultat som redovisas framgår aldrig vad enskilda personer har svarat. Numret högst upp på blanketten är till för att SCB under insamlingen ska kunna se vilka som har svarat och vilka som ska få en påminnelse. Efter avslutad bearbetning hos SCB avlägsnas alla identitetsuppgifter innan materialet överlämnas till FHI och respektive landsting för fortsatt bearbetning.

Datamaterial från undersökningen kan endast lämnas ut till andra landsting än de ovanstående eller forskare efter sekretessprövning.

Svarskuvert och porto

Skicka enkäten i det bifogade svarskuvertet. Portot är redan betalt.

Vi ber dig svara så snart som möjligt!

Tack för din medverkan!

Instruktioner:

Enkäten kommer att läsas maskinellt. När du besvarar enkäten ber vi dig därför tänka på att:

→ Använda kulspeppenna med svart eller blå färg. Använd inte blyertspenna!

→ Skriva tydliga siffror:

→ Skriva tydliga och STORA bokstäver:

→ Markera dina svar med kryss, så här och INTE så här

→ Om du vill ändra ditt svar, täck hela rutan:

→ Om du vill skriva mer text än vad som får plats på de anvisade raderna eller om du vill förklara/förtydliga något:

- skriv inte mellan eller i närheten av svarsrutorna
- skriv i stället på eventuell kommentarsida

Hälsa

1. Hur bedömer du ditt allmänna hälsotillstånd?

- 1 Mycket bra
- 2 Bra
- 3 Någorlunda
- 4 Dåligt
- 5 Mycket dåligt

2. Om du tänker på din kroppsliga hälsa, hur många dagar *den senaste 30-dagarsperioden* skulle du säga att den inte varit god (pga. sjukdom, kroppsliga besvär eller skador)?

Ange antal dagar mellan 0 och 30.

 dagar

3. Om du tänker på din psykiska hälsa, hur många dagar *den senaste 30-dagarsperioden* skulle du säga att den inte varit god (t.ex. pga. stress, nedstämdhet eller oro)?

Ange antal dagar mellan 0 och 30.

 dagar

4. Hur många dagar *den senaste 30-dagarsperioden* hindrade dålig kroppslig eller psykisk hälsa din arbetsförmåga eller dina dagliga aktiviteter?

Ange antal dagar mellan 0 och 30.

 dagar

5. Har du någon långvarig sjukdom, besvär efter olycksfall, någon nedsatt funktion eller annat långvarigt hälsoproblem?

- 1 Nej
- 2 Ja

Medför dessa besvär att din arbetsförmåga är nedsatt *eller* hindrar dig i dina andra dagliga sysselsättningar?

- 1 Nej, inte alls
- 2 Ja, i någon mån
- 3 Ja, i hög grad

6. Har du något/några av följande besvär eller symtom?

a) Värk i skuldror, nacke eller axlar?

- 1 Nej
- 2 Ja, lätta besvär
- 3 Ja, svåra besvär

b) Ryggsmärtor, ryggvärk, höftsmärtor eller ischias?

- 1 Nej
- 2 Ja, lätta besvär
- 3 Ja, svåra besvär

c) Värk eller smärtor i händer, armbågar, ben eller knän?

- 1 Nej
- 2 Ja, lätta besvär
- 3 Ja, svåra besvär

d) Huvudvärk eller migrän?

- 1 Nej
- 2 Ja, lätta besvär
- 3 Ja, svåra besvär

e) Ängslan, oro eller ångest?

- 1 Nej
- 2 Ja, lätta besvär
- 3 Ja, svåra besvär

f) Trötthet?

- 1 Nej
- 2 Ja, lätta besvär
- 3 Ja, svåra besvär

g) Sömnsvårigheter?

- 1 Nej
- 2 Ja, lätta besvär
- 3 Ja, svåra besvär

h) Eksem eller hudutslag?

- 1 Nej
- 2 Ja, lätta besvär
- 3 Ja, svåra besvär

i) Öronsus (tinnitus)?

- 1 Nej
- 2 Ja, lätta besvär
- 3 Ja, svåra besvär

j) Inkontinens (urinläckage)?

- 1 Nej
- 2 Ja, lätta besvär
- 3 Ja, svåra besvär

k) Återkommande mag-/tarmbesvär?

- 1 Nej
- 2 Ja, lätta besvär
- 3 Ja, svåra besvär

l) Övervikt, fetma?

- 1 Nej
- 2 Ja, lätta besvär
- 3 Ja, svåra besvär

7. Kan du utan svårighet se och urskilja vanlig text i en dagstidning?

- 1 Ja, utan glasögon
- 2 Ja, med glasögon
- 3 Nej

8. Kan du utan svårighet höra vad som sägs i samtal mellan flera personer?

- 1 Ja, utan hörapparat
- 2 Ja, med hörapparat
- 3 Nej

+

+

15. Har du *de senaste veckorna* kunnat koncentrera dig på allt du gjort?

- 1 Bättre än vanligt
2 Som vanligt
3 Sämre än vanligt
4 Mycket sämre än vanligt

17. Har du haft svårt att sova på grund av oro *de senaste veckorna*?

- 1 Inte alls
2 Inte mer än vanligt
3 Mer än vanligt
4 Mycket mer än vanligt

19. Upplever du att du har gjort nytta *de senaste veckorna*?

- 1 Mer än vanligt
2 Som vanligt
3 Mindre än vanligt
4 Mycket mindre än vanligt

21. Har du *de senaste veckorna* kunnat fatta beslut i olika frågor?

- 1 Bättre än vanligt
2 Som vanligt
3 Sämre än vanligt
4 Mycket sämre än vanligt

23. Har du ständigt känt dig spänd *de senaste veckorna*?

- 1 Inte alls
2 Inte mer än vanligt
3 Mer än vanligt
4 Mycket mer än vanligt

25. Har du *de senaste veckorna* känt att du inte kunnat klara dina problem?

- 1 Inte alls
2 Inte mer än vanligt
3 Mer än vanligt
4 Mycket mer än vanligt

16. Har du *de senaste veckorna* känt att du kunnat uppskatta det du gjort om dagarna?

- 1 Mer än vanligt
2 Som vanligt
3 Mindre än vanligt
4 Mycket mindre än vanligt

18. Har du *de senaste veckorna* kunnat taitu med dina problem?

- 1 Bättre än vanligt
2 Som vanligt
3 Sämre än vanligt
4 Mycket sämre än vanligt

20. Har du ständigt *de senaste veckorna* känt dig olycklig och nedstämd?

- 1 Inte alls
2 Inte mer än vanligt
3 Mer än vanligt
4 Mycket mer än vanligt

22. Har du *de senaste veckorna* förlorat tron på dig själv?

- 1 Inte alls
2 Inte mer än vanligt
3 Mer än vanligt
4 Mycket mer än vanligt

24. Har du tyckt att du varit värdelös *de senaste veckorna*?

- 1 Inte alls
2 Inte mer än vanligt
3 Mer än vanligt
4 Mycket mer än vanligt

26. Har du på det hela taget känt dig någorlunda lycklig *de senaste veckorna*?

- 1 Mer än vanligt
2 Som vanligt
3 Mindre än vanligt
4 Mycket mindre än vanligt

+

+

+

+

27. Har du någon gång kommit i den situationen att du allvarligt övervägt att ta ditt liv?

- 1 Nej
 2 Ja, en gång
 3 Ja, flera gånger

28. Har du någon gång försökt ta ditt liv?

- 1 Nej
 2 Ja, en gång
 3 Ja, flera gånger

29. Har du under de **senaste tre månaderna** använt något eller några av följande läkemedel?

Sätt ett kryss på varje rad!

	Nej 1	Ja 2
a) Magsårs/magkatarrsmedicin	☐	☐
b) Astma/allergimedicin	☐	☐
c) Diabetesmedicin	☐	☐
d) Blodtryckssänkande medicin	☐	☐
e) Sömnmedel/insomningsmedicin	☐	☐
f) Antidepressiv medicin	☐	☐
g) Lugnande eller ångestdämpande medicin	☐	☐
h) Smärtstillande medicin med recept	☐	☐
i) Smärtstillande medicin utan recept	☐	☐
j) Blodfettssänkande medicin	☐	☐
k) Annan medicin	☐	☐

30. a) Har du under de **senaste tre månaderna** avstått från att köpa medicin som du fått recept på?

- 1 Nej   **—————>** Gå vidare till fråga 31
 2 Ja

b) Vilken är den främsta orsaken till att du inte köpte medicin?

Flera alternativ kan anges!

- 1 Blev frisk
 1 Hade inte råd
 1 Hade medicin så det räckte
 1 Hade för långt till apoteket
 1 Trodde inte medicinen skulle hjälpa
 1 Annan orsak, ange vad _____

31. Har du under de **senaste tre månaderna** haft kontakt med sjukvården?

Gäller egna besvär eller sjukdom.

- 1 Nej
 2 Ja

+

+

+

+

**32. Har du under de senaste tre månaderna besökt eller besökts av någon av följande?
Gäller egna besvär eller sjukdom. Sätt ett kryss på varje rad!**

	Nej	Ja, en gång	Ja, flera gånger
	1	2	3
a) Läkare på sjukhus	☐	☐	☐
b) Läkare på vårdcentral, privat-, företagsläkare och dyl.	☐	☐	☐
c) Distriktssköterska	☐	☐	☐
d) Ungdomsmottagning	☐	☐	☐
e) Kurator	☐	☐	☐
f) Psykolog	☐	☐	☐
g) Sjukgymnast	☐	☐	☐
h) Naprapat, kiropraktor, homeopat och dyl.	☐	☐	☐
i) Varit inlagd på sjukhus	☐	☐	☐

33. Hur tycker du att din tandhälsa är?

- 1 Mycket bra
 2 Ganska bra
 3 Varken bra eller dålig
 4 Ganska dålig
 5 Mycket dålig

34. När var du senast hos tandläkare/tandhygienist?

- 1 För mindre än ett år sedan
 2 För ett till två år sedan
 3 För tre till fem år sedan
 4 För mer än fem år sedan
 5 Har aldrig varit hos tandläkare/tandhygienist
 6 Vet inte/kommer inte ihåg

35. Var har du de senaste fem åren huvudsakligen fått tandvård?

- 1 Privattandvård
 2 Folktandvård
 3 Utomlands
 4 Annat
 5 Har inte fått/sökt tandvård

+

+

36. a) Har du under de **senaste tre månaderna** ansett dig vara i behov av tandläkarvård men ändå avstått från att söka vård?

- 1 Nej   **—————▶** Gå vidare till fråga 37
2 Ja

b) Vilken var orsaken/orsakerna till att du **inte** sökte tandläkarvård?

Flera alternativ kan anges!

- 1 Besvären gick över
1 Ekonomiska skäl
1 Drar mig för att gå (tandläkarskräck)
1 Hade inte tid
1 Annan orsak, ange vad _____

Levnadsvanor

37. Hur mycket har du rört och ansträngt dig kroppsligt på fritiden under de **senaste 12 månaderna**?

Om din aktivitet varierar mellan t.ex. sommar och vinter, så försök att ta ett genomsnitt. Obs! Kryssa endast i ett alternativ!

- 1 Stillasittande fritid

Du ägnar dig mest åt läsning, TV, bio eller annan stillasittande sysselsättning på fritiden. Du promenerar, cyklar eller rör dig på annat sätt mindre än 2 timmar i veckan.

- 2 Måttlig motion på fritiden

Du promenerar, cyklar eller rör dig på annat sätt under minst 2 timmar i veckan oftast utan att svettas. I detta inräknas också promenad eller cykling till och från arbetet, övriga promenader, ordinarie trädgårdsarbete, fiske, bordtennis, bowling.

- 3 Måttlig, regelbunden motion på fritiden

Du motionerar regelbundet 1-2 gånger per vecka minst 30 minuter per gång med löpning, simning, tennis, badminton eller annan aktivitet som gör att du svettas.

- 4 Regelbunden motion och träning

Du ägnar dig åt t.ex. löpning, simning, tennis, badminton, motionsgymnastik eller liknande vid i genomsnitt minst 3 tillfällen per vecka. Vardera tillfället varar minst 30 minuter per gång.

38. Hur mycket tid ägnar du en **vanlig** vecka åt måttligt ansträngande aktiviteter som får dig att bli varm?

T.ex. promenader i rask takt, trädgårdsarbete, tyngre hushållsarbete, cykling, simning. Det kan variera under året, men försök ta något slags genomsnitt. Ange ett alternativ!

- 1 5 timmar per vecka eller mer
2 Mer än 3 timmar, men mindre än 5 timmar per vecka
3 Mellan 1 till 3 timmar per vecka
4 Högst en timme per vecka
5 Inte alls

+

+

39. a) Hur ofta äter du grönsaker och rotfrukter?

Gäller alla typer av grönsaker, baljväxter och rotfrukter (utom potatis). Gäller färska, frysta, konserverade, stuvade, grönsaksjuicer, grönsakssoppor mm. Det kanske varierar under året, men försök ta något slags genomsnitt. Ange ett alternativ!

- 1 3 gånger per dag eller oftare
- 2 2 gånger per dag
- 3 1 gång per dag
- 4 5-6 gånger per vecka
- 5 3-4 gånger per vecka
- 6 1-2 gånger per vecka
- 7 Några gånger per månad eller aldrig

b) Hur ofta äter du frukt och bär?

Gäller alla typer av frukt och bär (färska, frysta, konserverade, juicer, kompotter, mm). Det kanske varierar under året, men försök ta något slags genomsnitt. Ange ett alternativ!

- 1 3 gånger per dag eller oftare
- 2 2 gånger per dag
- 3 1 gång per dag
- 4 5-6 gånger per vecka
- 5 3-4 gånger per vecka
- 6 1-2 gånger per vecka
- 7 Några gånger per månad eller aldrig

Rök- och snusvanor

Frågorna omfattar alla rökverk, dvs. cigaretter, cigariller, cigarrer och pipor.

40. Röker du dagligen?

- 1 Ja   **—————>** Gå till fråga 43
- 2 Nej

41. Händer det att du röker någon gång då och då?

- 1 Nej
- 2 Ja

42. Har du tidigare rökt dagligen under minst 6 månader?

- 1 Nej
- 2 Ja

43. Snusar du dagligen?

- 1 Ja   **—————>** Gå till fråga 46
- 2 Nej

+

+

+

+

44. Händer det att du snusar någon gång då och då?

- 1 Nej
2 Ja

45. Har du tidigare snusat dagligen under minst 6 månader?

- 1 Nej
2 Ja

46. Hur ofta vistas du inomhus i lokaler där andra personer röker eller nyss har rökt?

	Varje dag	Någon/några gånger/vecka	Någon/några gånger/mån	Mer sällan eller aldrig
	1	2	3	4
a) I ditt hem	☐	☐	☐	☐
b) På arbetet	☐	☐	☐	☐
c) På café, bar eller restaurang	☐	☐	☐	☐
d) På annan plats inomhus, t.ex. hos vänner, i bilen	☐	☐	☐	☐

47. Har du någon gång använt hasch eller marijuana?

- 1 Nej
2 Ja, för mer än ett år sedan
3 Ja, det senaste året
4 Ja, den senaste månaden

Spelvanor

48. Har du någon gång under de 12 senaste månaderna köpt lotter eller satsat pengar på spel?
Med spel menas t.ex. trisslott, bingolotto, kasinospel, tips, spel på hästar eller liknande och spel om pengar över Internet såsom poker eller vadslagning.

- 1 Nej   **→** Gå till fråga 51
2 Ja

49. Hur mycket pengar har du satsat på spel de senaste 7 dagarna?

Har spelat för   kronor

- 1 Har inte satsat några pengar de senaste 7 dagarna

+

+

+

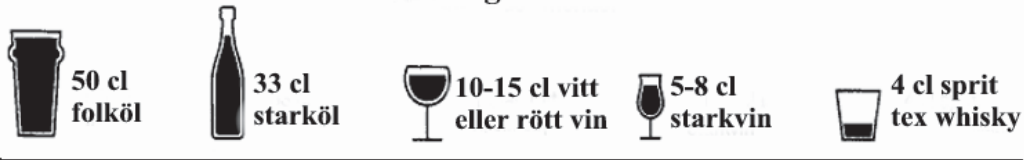
+

50. Hur många gånger har du under de senaste 12 månaderna ...*Sätt ett kryss på varje rad!*

	Aldrig	1-2 ggr	3 ggr eller fler
	1	2	3
a) ... försökt minska ditt spelande?	☐	☐	☐
b) ... känt dig rastlös och irriterad om du inte kunnat spela?	☐	☐	☐
c) ... ljugit om hur mycket du spelat?	☐	☐	☐

Alkoholvanor

Med "alkohol" menas folköl, mellan-/starköl, alkoholstark cider, vin, starkvin och sprit.
Besvarar frågorna så noggrant och ärligt som möjligt.

Med ett "glas" menas:**51. Hur ofta har du druckit alkohol under de senaste 12 månaderna?**

- 1 4 gånger/vecka eller mer
 2 2-3 gånger/vecka
 3 2-4 gånger/månad
 4 1 gång/månad eller mer sällan
 5 Aldrig → Gå till fråga 55

52. Hur många "glas" (se exempel) dricker du en typisk dag då du dricker alkohol?

- 1 1-2
 2 3-4
 3 5-6
 4 7-9
 5 10 eller fler
 6 Vet inte

53. Hur ofta dricker du sex "glas" eller fler vid samma tillfälle?

- 1 Dagligen eller nästan varje dag
 2 Varje vecka
 3 Varje månad
 4 Mer sällan än en gång i månaden
 5 Aldrig

+

+

+

+

54. Hur ofta har du under *de senaste 12 månaderna* druckit så mycket alkohol att du varit berusad?

- 1 Dagligen eller nästan dagligen
 2 Några gånger/vecka
 3 1 gång/vecka
 4 2-3 gånger/månad
 5 1 gång/månad
 6 Någon eller några gånger per halvår
 7 Mer sällan eller aldrig

Ekonomiska förhållanden

55. Om du plötsligt skulle hamna i en oförutsedd situation, där du på *en vecka* måste skaffa fram 15 000 kronor, skulle du klara det?

- 1 Ja
 2 Nej

56. Har det under *de senaste 12 månaderna* hänt att du haft svårigheter att klara de löpande utgifterna för mat, hyra, räkningar m.m.?

- 1 Nej
 2 Ja, vid ett tillfälle
 3 Ja, vid flera tillfällen

Arbete och sysselsättning

57. Vilken är din nuvarande sysselsättning?

Du kan ange flera alternativ!

- 1 Yrkesarbetar →   % av heltid
 1 Tjänstledig eller föräldraledig
 1 Studerar, praktiserar
 1 Arbetsmarknadsåtgärd
 1 Arbetslös
 1 Ålderspensionär
 1 Förtidspensionerad, sjukpensionerad
 1 Långtidssjukskriven (mer än 3 månader)
 1 Sköter eget hushåll
 1 Annat, vad? _____

+

+

+

+

62. a) Har du någon sjuk eller gammal närstående som du hjälper med vardagliga sysslor, ser till eller vårdar?

1 Ja

2 Nej   **→** Gå till fråga 63

b) Hur många timmars arbete per vecka innebär detta i genomsnitt för dig?

timmar per vecka

Trygghet och Sociala relationer

63. Händer det att du avstår från att gå ut ensam av rädsla för att bli överfallen, rånad eller på annat sätt ofredad?

1 Nej

2 Ja, ibland

3 Ja, ofta

64. a) Har du under *de senaste 12 månaderna* blivit utsatt för fysiskt våld?

1 Ja

2 Nej   **→** Gå till fråga 65

b) Var skedde våldet?

Flera alternativ kan anges.

1 På arbetsplatsen/i arbetet/i skolan

1 I hemmet

1 I annans bostad/i bostadsområdet

1 På allmän plats/på nöjesställe/på tåg, buss, tunnelbana

1 Någon annanstans

65. Har du under *de senaste 12 månaderna* blivit utsatt för hot eller hotelser om våld så att du blev rädd?

1 Ja

2 Nej

66. Har du under *de senaste tre månaderna* blivit behandlad/bemött på ett sätt så att du känt dig kränkt?

1 Nej   **→** Gå vidare till fråga 68

2 Ja, någon gång

3 Ja, flera gånger

+

+

67. Av vilken orsak blev du behandlad/bemött så att du kände dig kränkt?

Flera alternativ kan anges!

- 1 Etnisk bakgrund
- 1 Kön
- 1 Sexuell läggning
- 1 Ålder
- 1 Funktionshinder
- 1 Religion
- 1 Annat, vad? _____
- 1 Vet ej

68. Har du någon du kan dela dina innersta känslor med och anförtro dig åt?

- 1 Ja
- 2 Nej

69. Kan du få hjälp av någon/några personer om du har praktiska problem eller är sjuk?

T.ex. få råd, låna saker, hjälp med matinköp, reparationer etc.

- 1 Ja, alltid
- 2 Ja, för det mesta
- 3 Nej, för det mesta inte
- 4 Nej, aldrig

70. Tycker du att man i allmänhet kan lita på de flesta människor?

- 1 Ja
- 2 Nej

71. Har du deltagit i någon av följande aktiviteter under de senaste 12 månaderna:

Flera alternativ kan anges.

- 1 Studiecirkel/kurs på din arbetsplats
- 1 Studiecirkel/kurs på din fritid
- 1 Fackföreningsmöte
- 1 Annat föreningsmöte
- 1 Teater/bio
- 1 Konstutställning
- 1 Religiös sammankomst
- 1 Sporttillställning
- 1 Skrivit insändare i tidning/tidskrift
- 1 Demonstration av något slag
- 1 Offentlig tillställning t.ex. nattklubb, danstillställning eller liknande
- 1 Större släktsammankomst
- 1 Privat fest hos någon
- 1 Inget av ovanstående

+

+

72. Vilket förtroende har du för följande institutioner/politiker i samhället?*Sätt kryss på varje rad.*

	Mycket stort	Ganska stort	Inte särskilt stort	Inget alls	Har ingen åsikt
	1	2	3	4	5
a) Sjukvården	☐	☐	☐	☐	☐
b) Skolan	☐	☐	☐	☐	☐
c) Polisen	☐	☐	☐	☐	☐
d) Socialtjänsten	☐	☐	☐	☐	☐
e) Arbetsförmedlingen	☐	☐	☐	☐	☐
f) Försäkringskassan	☐	☐	☐	☐	☐
g) Domstolar	☐	☐	☐	☐	☐
h) Riksdagen	☐	☐	☐	☐	☐
i) Politiker i ditt landsting	☐	☐	☐	☐	☐
j) Politiker i kommunen	☐	☐	☐	☐	☐
k) Fackföreningar	☐	☐	☐	☐	☐

Bakgrund**73. Vilket år är du född?**

1	9		
---	---	--	--

74. Är du man eller kvinna?

- 1 Man
2 Kvinna

75. Hur bor du?

- 1 Egen villa/radhus
2 Bostadsrätt/andelsrätt
3 Hyresrätt
4 Inneboende, studentlägenhet/rum
5 Annat

+

+

76. Med vem delar du bostad?

D.v.s. bor du tillsammans med under större delen av veckan. Du kan ange flera alternativ!

1 Ingen

1 Föräldrar/syskon

1 Make/maka/sambo/partner

1 Andra vuxna

1 Barn

Hur gamla är de barn som du bor tillsammans med?

1 0-6 år

1 7-12 år

1 13-17 år

1 18 år eller äldre

77. Vilken är den högsta utbildningen du har?

Om du studerar kryssa i den utbildning du går. Sätt bara ett kryss.

1 Grundskola eller folkskola

2 Realskola eller flickskola

3 2-årigt gymnasium eller yrkesskola

4 3-4-årigt gymnasium

5 Universitet eller högskola. 2,5 år eller kortare (mindre än 120p)

6 Universitet eller högskola. 3 år eller längre (120p eller mer)

7 Annan utbildning

TACK FÖR ATT DU TOG DIG TID ATT FYLLA I ENKÄTEN!

Har du något ytterligare som du vill framföra är du välkommen att skriva det här. Det du skriver kommer då lämnas till Statens folkhälsoinstitut och respektive landsting tillsammans med dina svar.

Skicka enkäten till SCB i det bifogade svarskuvertet.

Har du några frågor?

Om du vill veta mer om undersökningen eller hur du ska besvara enkäten är du välkommen att ringa eller skriva e-post till Statistiska centralbyrån eller Statens folkhälsoinstitut. Om du bor på Gotland kan du även kontakta Gotlands kommun.

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

019-17 69 10

folkhalsa@scb.se

STATENS
FOLKHÄLSOINSTITUT

08-566 135 41
08-566 135 49

gunnel.bostrom@fhi.se
ann-sofie.karlsson@fhi.se

0498-26 33 06
0498-26 93 42

lisa.stark@gotland.se
anna.bergman@gotland.se

HÄLSA PÅ LIKA VILLKOR?

**En undersökning om hälsa och livsvillkor i Sverige
2006**

LITE FAKTA OM UNDERSÖKNINGEN

Hur går undersökningen till?

Enkätundersökningen görs i samarbete mellan Statens folkhälsoinstitut (FHI), Västra Götalandsregionen, landstinget i Östergötland län, landstinget i Jämtlands län, landstinget i Västernorrlands län, landstinget i Västerbottens län, landstinget i Norrbottens län och Gotlands kommun. Undersökningen genomförs med hjälp av Statistiska centralbyrån (SCB).

Under april 2006 skickas enkäten ut till sammanlagt cirka 90 000 slumpvis utvalda personer i åldern 16-84 år i Sverige.

De besvarade enkäterna samlas in av SCB som registrerar svaren och överlämnar materialet i form av datafiler till FHI och respektive landsting för vidare bearbetning. Materialet avidentifieras innan det lämnar SCB.

Efter det att materialet har sammanställts och analyserats kommer det att ligga till grund för flera rapporter om folkhälsan.

Kan någon se dina svar?

De uppgifter som du lämnar skyddas av sekretesslagen samt av bestämmelserna i personuppgiftslagen. Statistiksekreessen enligt 9 kap. 4§ sekretesslagen innebär bl.a. att alla som arbetar med undersökningen har tystnadsplikt. I de resultat som redovisas framgår aldrig vad enskilda personer har svarat. Numret högst upp på blanketten är till för att SCB under insamlingen ska kunna se vilka som har svarat och vilka som ska få en påminnelse. Efter avslutad bearbetning hos SCB avlägsnas alla identitetsuppgifter innan materialet överlämnas till FHI och respektive landsting för fortsatt bearbetning.

Datamaterial från undersökningen kan endast lämnas ut till andra landsting än de ovanstående eller forskare efter sekretessprövning.

Svarskuvert och porto

Skicka enkäten i det bifogade svarskuvertet. Portot är redan betalt.

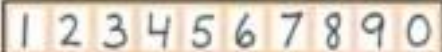
Vi ber dig svara så snart som möjligt!

Tack för din medverkan!

Instruktioner:

Enkäten kommer att läsas maskinellt. När du besvarar enkäten ber vi dig därför tänka på att:

→ Använda kulspetspenna med svart eller blå färg. Använd inte blyertspenna!

→ Skriva tydliga siffror:

→ Skriva tydliga och STORA bokstäver:

→ Markera dina svar med kryss, så här och INTE så här

→ Om du vill ändra ditt svar, täck hela rutan:

→ Om du vill skriva mer text än vad som får plats på de anvisade raderna eller om du vill förklara/förtydliga något:

- skriv inte mellan eller i närheten av svarsrutorna
- skriv i stället på eventuell kommentarsida

Hälsa

1. Hur bedömer du ditt allmänna hälsotillstånd?

- 1 Mycket bra
- 2 Bra
- 3 Någorlunda
- 4 Dåligt
- 5 Mycket dåligt

2. Om du tänker på din **kroppsliga hälsa**, hur många dagar *den senaste 30-dagarsperioden* skulle du säga att den inte varit god (pga. sjukdom, kroppsliga besvär eller skador)?

Ange antal dagar mellan 0 och 30.

dagar

3. Om du tänker på din **psykiska hälsa**, hur många dagar *den senaste 30-dagarsperioden* skulle du säga att den inte varit god (t.ex. pga. stress, nedstämdhet eller oro)?

Ange antal dagar mellan 0 och 30.

dagar

4. Hur många dagar *den senaste 30-dagarsperioden* hindrade dålig **kroppslig eller psykisk hälsa** din arbetsförmåga eller dina dagliga aktiviteter?

Ange antal dagar mellan 0 och 30.

dagar

5. Har du någon långvarig sjukdom, besvär efter olycksfall, någon nedsatt funktion eller annat långvarigt hälsoproblem?

- 1 Nej
- 2 Ja

Medför dessa besvär att din arbetsförmåga är nedsatt *eller* hindrar dig i dina andra dagliga sysselsättningar?

- 1 Nej, inte alls
- 2 Ja, i någon mån
- 3 Ja, I hög grad

+

+

6. Har du något/några av följande besvär eller symtom?**a) Värk i skuldror, nacke eller axlar?**

- 1 Nej
2 Ja, lätta besvär
3 Ja, svåra besvär

b) Ryggsmärtor, ryggvärk, höftsmärtor eller ischias?

- 1 Nej
2 Ja, lätta besvär
3 Ja, svåra besvär

c) Värk eller smärtor i händer, armbågar, ben eller knän?

- 1 Nej
2 Ja, lätta besvär
3 Ja, svåra besvär

d) Huvudvärk eller migrän?

- 1 Nej
2 Ja, lätta besvär
3 Ja, svåra besvär

e) Ängslan, oro eller ångest?

- 1 Nej
2 Ja, lätta besvär
3 Ja, svåra besvär

f) Trötthet?

- 1 Nej
2 Ja, lätta besvär
3 Ja, svåra besvär

g) Sömnsvårigheter?

- 1 Nej
2 Ja, lätta besvär
3 Ja, svåra besvär

h) Eksem eller hudutslag?

- 1 Nej
2 Ja, lätta besvär
3 Ja, svåra besvär

i) Öronsus (tinnitus)?

- 1 Nej
2 Ja, lätta besvär
3 Ja, svåra besvär

j) Inkontinens (urinläckage)?

- 1 Nej
2 Ja, lätta besvär
3 Ja, svåra besvär

k) Återkommande mag-/tarmbesvär?

- 1 Nej
2 Ja, lätta besvär
3 Ja, svåra besvär

l) Övervikt, fetma?

- 1 Nej
2 Ja, lätta besvär
3 Ja, svåra besvär

7. Kan du utan svårighet se och urskilja vanlig text i en dagstidning?

- 1 Ja, utan glasögon
2 Ja, med glasögon
3 Nej

8. Kan du utan svårighet höra vad som sägs i samtal mellan flera personer?

- 1 Ja, utan hörapparat
2 Ja, med hörapparat
3 Nej

+

+

9. Kan du springa en kortare sträcka (ca 100 m)?

- 1 Ja   Gå vidare till fråga 11
2 Nej

10. Är du på grund av ditt hälsotillstånd begränsad i någon av följande aktiviteter?

Sätt ett kryss på varje rad!

	Ja 1	Nej 2
a) Kan du gå upp ett trappsteg utan besvär? <i>t.ex. stiga på buss eller tåg</i>	☐	☐
b) Kan du ta en kortare promenad (ca 5 min) i någorlunda rask takt?	☐	☐
c) Behöver du hjälpmedel eller hjälp av någon annan person för att förflytta dig utomhus?	☐	☐

11. Har du någon/några av följande sjukdomar?

Sätt ett kryss på varje rad!

	Nej 1	Ja, men inga besvär 2	Ja, lätta besvär 3	Ja, svåra besvär 4
a) Diabetes	☐	☐	☐	☐
b) Astma	☐	☐	☐	☐
c) Allergi	☐	☐	☐	☐
d) Högt blodtryck	☐	☐	☐	☐

12. Hur lång är du?

Svara i hela centimeter.

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	cm
----------------------	----------------------	----------------------	----

13. Hur mycket väger du?

Svara i hela kilo. Om du är gravid ange hur mycket du brukar väga.

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	kg
----------------------	----------------------	----------------------	----

14. Känner du dig för närvarande stressad?

Med stress menas ett tillstånd då man känner sig spänd, rastlös, nervös, orolig eller okoncentrerad.

- 1 Inte alls
2 I viss mån
3 Ganska mycket
4 Våldigt mycket

15. Har du *de senaste veckorna* kunnat koncentrera dig på allt du gjort?

- 1 Bättre än vanligt
- 2 Som vanligt
- 3 Sämre än vanligt
- 4 Mycket sämre än vanligt

16. Har du *de senaste veckorna* känt att du kunnat uppskatta det du gjort om dagarna?

- 1 Mer än vanligt
- 2 Som vanligt
- 3 Mindre än vanligt
- 4 Mycket mindre än vanligt

17. Har du haft svårt att sova på grund av oro *de senaste veckorna*?

- 1 Inte alls
- 2 Inte mer än vanligt
- 3 Mer än vanligt
- 4 Mycket mer än vanligt

18. Har du *de senaste veckorna* kunnat ta itu med dina problem?

- 1 Bättre än vanligt
- 2 Som vanligt
- 3 Sämre än vanligt
- 4 Mycket sämre än vanligt

19. Upplever du att du har gjort nytta *de senaste veckorna*?

- 1 Mer än vanligt
- 2 Som vanligt
- 3 Mindre än vanligt
- 4 Mycket mindre än vanligt

20. Har du ständigt *de senaste veckorna* känt dig olycklig och nedstämd?

- 1 Inte alls
- 2 Inte mer än vanligt
- 3 Mer än vanligt
- 4 Mycket mer än vanligt

21. Har du *de senaste veckorna* kunnat fatta beslut i olika frågor?

- 1 Bättre än vanligt
- 2 Som vanligt
- 3 Sämre än vanligt
- 4 Mycket sämre än vanligt

22. Har du *de senaste veckorna* förlorat tron på dig själv?

- 1 Inte alls
- 2 Inte mer än vanligt
- 3 Mer än vanligt
- 4 Mycket mer än vanligt

23. Har du ständigt känt dig spänd *de senaste veckorna*?

- 1 Inte alls
- 2 Inte mer än vanligt
- 3 Mer än vanligt
- 4 Mycket mer än vanligt

24. Har du tyckt att du varit värdelös *de senaste veckorna*?

- 1 Inte alls
- 2 Inte mer än vanligt
- 3 Mer än vanligt
- 4 Mycket mer än vanligt

25. Har du *de senaste veckorna* känt att du inte kunnat klara dina problem?

- 1 Inte alls
- 2 Inte mer än vanligt
- 3 Mer än vanligt
- 4 Mycket mer än vanligt

26. Har du på det hela taget känt dig någorlunda lycklig *de senaste veckorna*?

- 1 Mer än vanligt
- 2 Som vanligt
- 3 Mindre än vanligt
- 4 Mycket mindre än vanligt

27. Har du någon gång kommit i den situationen att du allvarligt övervägt att ta ditt liv?

- 1 Nej
- 2 Ja, en gång
- 3 Ja, flera gånger

28. Har du någon gång försökt ta ditt liv?

- 1 Nej
- 2 Ja, en gång
- 3 Ja, flera gånger

29. Markera genom att kryssa i en ruta i varje nedanstående grupp, vilket påstående som bäst beskriver ditt hälsotillstånd idag.

Rörlighet:

- 1 Jag går utan svårigheter
- 2 Jag kan gå med viss svårighet
- 3 Jag är sängliggande

Hygien:

- 1 Jag behöver ingen hjälp med min dagliga hygien, mat eller påklädning
- 2 Jag har vissa problem att tvätta eller klä mig själv
- 3 Jag kan inte tvätta eller klä mig själv

Huvudsakliga aktiviteter (t. ex. arbete, studier, hushållssysslor, familje- och fritidsaktiviteter):

- 1 Jag klarar av mina huvudsakliga aktiviteter
- 2 Jag har vissa problem med att klara av mina huvudsakliga aktiviteter
- 3 Jag klarar inte av mina huvudsakliga aktiviteter

Smärtor/besvär:

- 1 Jag har varken smärtor eller besvär
- 2 Jag har måttliga smärtor eller besvär
- 3 Jag har svåra smärtor eller besvär

Oro/nedstämdhet:

- 1 Jag är inte orolig eller nedstämd
- 2 Jag är orolig eller nedstämd i viss utsträckning
- 3 Jag är i högsta grad orolig eller nedstämd

+

+

30. Har du under de *senaste tre månaderna* använt något eller några av följande läkemedel?

Sätt ett kryss på varje rad!

	Nej 1	Ja 2
a) Magsårs/magkatarrsmedicin	☐	☐
b) Astma/allergimedien	☐	☐
c) Diabetesmedicin	☐	☐
d) Blodtryckssänkande medicin	☐	☐
e) Sömnmedel/insomningsmedicin	☐	☐
f) Antidepressiv medicin	☐	☐
g) Lugnande eller ångestdämpande medicin	☐	☐
h) Smärtstillande medicin med recept	☐	☐
i) Smärtstillande medicin utan recept	☐	☐
j) Blodfettssänkande medicin	☐	☐
k) Annan medicin	☐	☐

31. a) Har du under de *senaste tre månaderna* avstått från att köpa medicin som du fått recept på?

- 1 Nej   **—————>** *Gå vidare till fråga 32*
 2 Ja

b) Vilken är den främsta orsaken till att du inte köpte medicin?

Flera alternativ kan anges!

- 1 Blev frisk
 1 Hade inte råd
 1 Hade medicin så det räckte
 1 Hade för långt till apoteket
 1 Trodde inte medicinen skulle hjälpa
 1 Annan orsak, ange vad _____

32. Har du under de *senaste tre månaderna* haft kontakt med sjukvården?

Gäller egna besvär eller sjukdom.

- 1 Nej
 2 Ja

+

+

+

+

33. Har du under de senaste tre månaderna besökt eller besökts av någon av följande?
Gäller egna besvär eller sjukdom. Sätt ett kryss på varje rad!

	Nej	Ja, en gång	Ja, flera gånger
	1	2	3
a) Läkare på sjukhus	☐	☐	☐
b) Läkare på vårdcentral, privat-, företagsläkare och dyl.	☐	☐	☐
c) Distriktssköterska	☐	☐	☐
d) Ungdomsmottagning	☐	☐	☐
e) Kurator	☐	☐	☐
f) Psykolog	☐	☐	☐
g) Sjukgymnast	☐	☐	☐
h) Naprapat, kiropraktor, homeopat och dyl.	☐	☐	☐
i) Varit inlagd på sjukhus	☐	☐	☐

34. Hur tycker du att din tandhälsa är?

- 1 Mycket bra
 2 Ganska bra
 3 Varken bra eller dålig
 4 Ganska dålig
 5 Mycket dålig

35. När var du senast hos tandläkare/tandhygienist?

- 1 För mindre än ett år sedan
 2 För ett till två år sedan
 3 För tre till fem år sedan
 4 För mer än fem år sedan
 5 Har aldrig varit hos tandläkare/tandhygienist
 6 Vet inte/kommer inte ihåg

36. Var har du de senaste fem åren huvudsakligen fått tandvård?

- 1 Privattandvård
 2 Folktandvård
 3 Utomlands
 4 Annat
 5 Har inte fått/sökt tandvård

+

+

37. a) Har du under de **senaste tre månaderna** ansett dig vara i behov av tandläkarvård men ändå avstått från att söka vård?

- 1 Nej   **—————▶** Gå vidare till fråga 38
 2 Ja

b) Vilken var orsaken/orsakerna till att du **inte** sökte tandläkarvård?

Flera alternativ kan anges!

- 1 Besvären gick över
 1 Ekonomiska skäl
 1 Drar mig för att gå (tandläkarskräck)
 1 Hade inte tid
 1 Annan orsak, ange vad _____

Levnadsvanor

38. Hur mycket har du rört och ansträngt dig kroppsligt på fritiden under **de senaste 12 månaderna?**

Om din aktivitet varierar mellan t.ex. sommar och vinter, så försök att ta ett genomsnitt. Obs! Kryssa endast i ett alternativ!

- 1 Stillasittande fritid
Du ägnar dig mest åt läsning, TV, bio eller annan stillasittande sysselsättning på fritiden. Du promenerar, cyklar eller rör dig på annat sätt mindre än 2 timmar i veckan.
- 2 Måttlig motion på fritiden
Du promenerar, cyklar eller rör dig på annat sätt under minst 2 timmar i veckan oftast utan att svettas. I detta inräknas också promenad eller cykling till och från arbetet, övriga promenader, ordinarie trädgårdsarbete, fiske, bordtennis, bowling.
- 3 Måttlig, regelbunden motion på fritiden
Du motionerar regelbundet 1-2 gånger per vecka minst 30 minuter per gång med löpning, simning, tennis, badminton eller annan aktivitet som gör att du svettas.
- 4 Regelbunden motion och träning
Du ägnar dig åt t.ex. löpning, simning, tennis, badminton, motionsgymnastik eller liknande vid i genomsnitt minst 3 tillfällen per vecka. Vardera tillfället varar minst 30 minuter per gång.

39. Hur mycket tid ägnar du en **vanlig** vecka åt måttligt ansträngande aktiviteter som får dig att bli varm?

T.ex. promenader i rask takt, trädgårdsarbete, tyngre hushållsarbete, cykling, simning. Det kan variera under året, men försök ta något slags genomsnitt. Ange ett alternativ!

- 1 5 timmar per vecka eller mer
 2 Mer än 3 timmar, men mindre än 5 timmar per vecka
 3 Mellan 1 till 3 timmar per vecka
 4 Högst en timme per vecka
 5 Inte alls

40. a) Hur ofta äter du grönsaker och rotfrukter?

Gäller alla typer av grönsaker, baljväxter och rotfrukter (utom potatis). Gäller färska, frysta, konserverade, stuvade, grönsaksjuicer, grönsakssoppor mm. Det kanske varierar under året, men försök ta något slags genomsnitt. Ange ett alternativ!

- 1 3 gånger per dag eller oftare
- 2 2 gånger per dag
- 3 1 gång per dag
- 4 5-6 gånger per vecka
- 5 3-4 gånger per vecka
- 6 1-2 gånger per vecka
- 7 Några gånger per månad eller aldrig

b) Hur ofta äter du frukt och bär?

Gäller alla typer av frukt och bär (färska, frysta, konserverade, juicer, kompott, mm). Det kanske varierar under året, men försök ta något slags genomsnitt. Ange ett alternativ!

- 1 3 gånger per dag eller oftare
- 2 2 gånger per dag
- 3 1 gång per dag
- 4 5-6 gånger per vecka
- 5 3-4 gånger per vecka
- 6 1-2 gånger per vecka
- 7 Några gånger per månad eller aldrig

Rök- och snusvanor

Frågorna omfattar alla rökverk, dvs. cigaretter, cigariller, cigarrer och pipor.

41. Röker du dagligen?

- 1 Ja   **—————>** *Gå till fråga 44*
- 2 Nej

42. Händer det att du röker någon gång då och då?

- 1 Nej
- 2 Ja

43. Har du tidigare rökt dagligen under minst 6 månader?

- 1 Nej
- 2 Ja

44. Snusar du dagligen?

- 1 Ja   **—————>** *Gå till fråga 47*
- 2 Nej

+

+

45. Händer det att du snusar någon gång då och då?

- 1 Nej
2 Ja

46. Har du tidigare snusat dagligen under minst 6 månader?

- 1 Nej
2 Ja

47. Hur ofta vistas du inomhus i lokaler där andra personer röker eller nyss har rökt?

	Varje dag	Någon/några gånger/vecka	Någon/några gånger/mån	Mer sällan eller aldrig
	1	2	3	4
a) I ditt hem	☐	☐	☐	☐
b) På arbetet	☐	☐	☐	☐
c) På café, bar eller restaurang	☐	☐	☐	☐
d) På annan plats inomhus, t.ex. hos vänner, i bilen	☐	☐	☐	☐

48. Har du någon gång använt hasch eller marijuana?

- 1 Nej
2 Ja, för mer än ett år sedan
3 Ja, det senaste året
4 Ja, den senaste månaden

Spelvanor

49. Har du någon gång under de 12 senaste månaderna köpt lotter eller satsat pengar på spel?

Med spel menas t.ex. trisslott, bingolotto, kasinospel, tips, spel på hästar eller liknande och spel om pengar över Internet såsom poker eller vadslagning.

- 1 Nej   **—————>** Gå till fråga 52
2 Ja

50. Hur mycket pengar har du satsat på spel de senaste 7 dagarna?

Har spelat för kronor

- 1 Har inte satsat några pengar de senaste 7 dagarna

+

+

+

+

51. Hur många gånger har du under de senaste 12 månaderna ...*Sätt ett kryss på varje rad!*

	Aldrig	1-2 ggr	3 ggr eller fler
	1	2	3
a) ... försökt minska ditt spelande?	☐	☐	☐
b) ... känt dig rastlös och irriterad om du inte kunnat spela?	☐	☐	☐
c) ... ljugit om hur mycket du spelat?	☐	☐	☐

Alkoholvanor

Med "alkohol" menas folköl, mellan-/starköl, alkoholstark cider, vin, starkvin och sprit.
Besvarar frågorna så noggrant och ärligt som möjligt.

Med ett "glas" menas:**52. Hur ofta har du druckit alkohol under de senaste 12 månaderna?**

- 1 4 gånger/vecka eller mer
 2 2-3 gånger/vecka
 3 2-4 gånger/månad
 4 1 gång/månad eller mer sällan
 5 Aldrig → Gå till fråga 56

53. Hur många "glas" (se exempel) dricker du en typisk dag då du dricker alkohol?

- 1 1-2
 2 3-4
 3 5-6
 4 7-9
 5 10 eller fler
 6 Vet inte

54. Hur ofta dricker du sex "glas" eller fler vid samma tillfälle?

- 1 Dagligen eller nästan varje dag
 2 Varje vecka
 3 Varje månad
 4 Mer sällan än en gång i månaden
 5 Aldrig

+

+

+

+

55. Hur ofta har du under *de senaste 12 månaderna* druckit så mycket alkohol att du varit berusad?

- 1 Dagligen eller nästan dagligen
- 2 Några gånger/vecka
- 3 1 gång/vecka
- 4 2-3 gånger/månad
- 5 1 gång/månad
- 6 Någon eller några gånger per halvår
- 7 Mer sällan eller aldrig

Ekonomiska förhållanden

56. Om du plötsligt skulle hamna i en oförutsedd situation, där du på *en vecka* måste skaffa fram 15 000 kronor, skulle du klara det?

- 1 Ja
- 2 Nej

57. Har det under *de senaste 12 månaderna* hänt att du haft svårigheter att klara de löpande utgifterna för mat, hyra, räkningar m.m.?

- 1 Nej
- 2 Ja, vid ett tillfälle
- 3 Ja, vid flera tillfällen

Arbete och sysselsättning

58. Vilken är din nuvarande sysselsättning?

Du kan ange flera alternativ!

- 1 Yrkesarbetar → % av heltid
- 1 Tjänstledig eller föräldraledig
- 1 Studerar, praktiserar
- 1 Arbetsmarknadsåtgärd
- 1 Arbetslös
- 1 Ålderspensionär
- 1 Förtidspensionerad, sjukpensionerad
- 1 Långtidssjukskriven (mer än 3 månader)
- 1 Sköter eget hushåll
- 1 Annat, vad?

+

+

+

+

59. a) Vilket är/var ditt yrke eller dina arbetsuppgifter?

Om du inte yrkesarbetar nu, ange yrke/arbetsuppgifter som du huvudsakligen har haft.

Försök att lämna en yrkesbeskrivning som noggrant beskriver din huvudsakliga arbetsuppgift. Istället för lärare skriv t.ex. förskollärare, mellanstadie lärare etc.

Exempel: Istället för chaufför skriv t.ex.:

B	U	S	S	C	H	A	U	F	F	Ö	R												
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Yrke:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

b) Beskriv din huvudsakliga arbetsuppgift?

---

60. a) Har du någon sjuk eller gammal närstående som du hjälper med vardagliga sysslor, ser till eller vårdar?

1 Ja

2 Nej → Gå till fråga 61

b) Hur många timmars arbete per vecka innebär detta i genomsnitt för dig?

--	--

timmar per vecka

Trygghet och Sociala relationer

61. Händer det att du avstår från att gå ut ensam av rädsla för att bli överfallen, rånad eller på annat sätt ofredad?

1 Nej

2 Ja, ibland

3 Ja, ofta

+

+

62. a) Har du under *de senaste 12 månaderna* blivit utsatt för fysiskt våld?

- 1 Ja
2 Nej   **—————>** Gå till fråga 63

b) Var skedde våldet?

Flera alternativ kan anges.

- 1 På arbetsplatsen/i arbetet/i skolan
1 I hemmet
1 I annans bostad/i bostadsområdet
1 På allmän plats/på nöjesställe/på tåg, buss, tunnelbana
1 Någon annanstans

63. Har du under *de senaste 12 månaderna* blivit utsatt för hot eller hotelser om våld så att du blev rädd?

- 1 Ja
2 Nej

64. Har du under *de senaste tre månaderna* blivit behandlad/bemött på ett sätt så att du känt dig kränkt?

- 1 Nej   **—————>** Gå vidare till fråga 66
2 Ja, någon gång
3 Ja, flera gånger

65. Av vilken orsak blev du behandlad/bemött så att du kände dig kränkt?

Flera alternativ kan anges!

- 1 Etnisk bakgrund
1 Kön
1 Sexuell läggning
1 Ålder
1 Funktionshinder
1 Religion
1 Annat, vad? _____
1 Vet ej

66. Har du någon du kan dela dina innersta känslor med och anförtro dig åt?

- 1 Ja
2 Nej

67. Kan du få hjälp av någon/några personer om du har praktiska problem *eller* är sjuk?

T.ex. få råd, låna saker, hjälp med matinköp, reparationer etc.

- 1 Ja, alltid
2 Ja, för det mesta
3 Nej, för det mesta inte
4 Nej, aldrig

+

+

68. Tycker du att man i allmänhet kan lita på de flesta människor?

- 1 Ja
2 Nej

**69. Har du deltagit i någon av följande aktiviteter under de senaste 12 månaderna:
Flera alternativ kan anges.**

- 1 Studiecirkel/kurs på din arbetsplats
1 Studiecirkel/kurs på din fritid
1 Fackföreningsmöte
1 Annat föreningsmöte
1 Teater/bio
1 Konstutställning
1 Religiös sammankomst
1 Sporttillställning
1 Skrivit insändare i tidning/tidskrift
1 Demonstration av något slag
1 Offentlig tillställning *t.ex. nattklubb, danstillställning eller liknande*
1 Större släktsammankomst
1 Privat fest hos någon
1 Inget av ovanstående

70. Vilket förtroende har du för följande institutioner/politiker i samhället?

Sätt kryss på varje rad.

	Mycket stort	Ganska stort	Inte särskilt stort	Inget alls	Har ingen åsikt
	1	2	3	4	5
a) Sjukvården	☐	☐	☐	☐	☐
b) Skolan	☐	☐	☐	☐	☐
c) Polisen	☐	☐	☐	☐	☐
d) Socialtjänsten	☐	☐	☐	☐	☐
e) Arbetsförmedlingen	☐	☐	☐	☐	☐
f) Försäkringskassan	☐	☐	☐	☐	☐
g) Domstolar	☐	☐	☐	☐	☐
h) Riksdagen	☐	☐	☐	☐	☐
i) Politiker i ditt landsting	☐	☐	☐	☐	☐
j) Politiker i kommunen	☐	☐	☐	☐	☐
k) Fackföreningar	☐	☐	☐	☐	☐

+

+

Bakgrund

71. Vilket år är du född?

1	9		
---	---	--	--

72. Är du man eller kvinna?

- 1 Man
2 Kvinna

73. Hur bor du?

- 1 Egen villa/radhus
2 Bostadsrätt/andelsrätt
3 Hyresrätt
4 Inneboende, studentlägenhet/rum
5 Annat

74. Med vem delar du bostad?

D.v.s. bor du tillsammans med under större delen av veckan. Du kan ange flera alternativ!

- 1 Ingen
1 Föräldrar/syskon
1 Make/maka/sambo/partner
1 Andra vuxna
1 Barn

Hur gamla är de barn som du bor tillsammans med?

- 1 0-6 år
1 7-12 år
1 13-17 år
1 18 år eller äldre

75. Vilken är den högsta utbildningen du har?

Om du studerar kryssa i den utbildning du går. Sätt bara ett kryss.

- 1 Grundskola eller folkskola
2 Realskola eller flickskola
3 2-årigt gymnasium eller yrkesskola
4 3-4-årigt gymnasium
5 Universitet eller högskola. 2,5 år eller kortare (mindre än 120p)
6 Universitet eller högskola. 3 år eller längre (120p eller mer)
7 Annan utbildning

TACK FÖR ATT DU TOG DIG TID ATT FYLLA I ENKÄTEN!

Har du några frågor?

Om du vill veta mer om undersökningen eller hur du ska besvara enkäten är du välkommen att ringa eller skriva e-post till Statistiska centralbyrån, ditt landsting eller din region.

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

019-17 69 10

folkhalsa@scb.se

NORRBOTTENS LÄNS LANDSTING

0920-284 180
0920-284 219

kerstin.sandberg@nll.se
ingalill.nordlund@nll.se

**VÄSTERBOTTENS
LÄNS LANDSTING**

090-785 71 90
090-785 71 93

urban.janlert@vll.se
maria.falck@vll.se

**Landstinget
Västernorrland**

0611-800 77
0611-800 75

birgitta.malker@lvn.se
anna.bostedt@lvn.se

**Jämtlands Läns
Landsting**

063-14 75 56
063-14 75 92

christina.reuterwall@jll.se
hans.froling@jll.se

Landstinget
i Östergötland

013-22 71 98

lars.valter@lio.se

**VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN**

031-63 08 63

barbara.rubinstein@vgregion.se

Kalibreringsrapport

1 Inledning

I en urvalsundersökning är alltid skattningarna behäftade med *urvalsfel* beroende på att endast en delmängd (urval) av populationen studeras. Ett annat fel uppkommer om vi inte lyckas få svar från alla personer (bortfall) och om de avviker från de svarande med avseende på undersökningsvariablerna. Detta fel kallas för *bortfallsfel*.

För att underlätta användningen av statistiken är det värdefullt om storleken på felen kan uppskattas. Av nämnda feltyper är det endast storleken på urvalsfelet som kan skattas med hjälp av urvalsinformation. Kunskap om bortfallsfelet kan i regel bara fås på ett indirekt och approximativt sätt genom att utnyttja registervariabler.

Både urvalsfel och bortfallsfel kan reduceras genom att använda ett effektivt uppräkningsförfarande. I följande avsnitt redovisas hur det görs i denna undersökning.

2 Hjälpinformation

Viss hjälpinformation utnyttjas vanligtvis även före estimationen, t.ex. för bildande av stratifierade urvalsdesigner. Denna undersökning har stratifierats efter område (se teknisk rapport). Det kan dock finnas ytterligare hjälpinformation som är effektiv i estimationen.

Det centrala arbetet för att få god kvalitet på skattningarna, då kalibreringsestimatoern används, är att använda ”stark” hjälpinformation. I följande avsnitt beskrivs detta arbete för denna undersökning.

2.1 Tänkbara hjälpvariabler

Vid val av hjälpvariabler är det tre kriterier som ska beaktas (se Lundström och Särndal 2001):

- Det första kriteriet är att variabeln samvarierar väl med svarsbenägenheten (-sannolikheten). Det är det viktigaste kriteriet eftersom det leder till en minskning av bortfallskevheten för alla skattningar.
- Det andra kriteriet är att variabeln samvarierar väl med (viktiga) målvariabler. Om så är fallet minskar bortfallsbiasen för de skattningar som byggs upp av dessa målvariabler. Även variansen minskar för dessa skattningar.

- Det tredje kriteriet är att variabeln avgränsar (viktiga) redovisningsgrupper. Det leder framförallt till minskad varians i skattningar för dessa redovisningsgrupper.

Tänkbara hjälpvariabler, det vill säga variabler som tros uppfylla de ovan uppsatta kriterierna, hämtades ifrån RTB (Registret över totalbefolkningen) och Utbildningsregistret. Kategoriindelningarna är desamma som i kalibreringen av 2005 års nationella folkhälsoenkät. Hjälpvariablerna är definierade enligt tabell 1.

Tabell 1. Tänkbara hjälpvariabler

Variabel (benämning)	Kategorier (koder)
KÖN	1 = Man 2 = Kvinna
ÅLDER	1 = 16 – 29 2 = 30 – 44 3 = 45 – 64 4 = 65 – 84
ALDKON	1 = Man 16-29 år, 5 = Kvinna 16-29 år 2 = Man 30-44 år, 6 = Kvinna 30-44 år, 3 = Man 45-64 år, 7 = Kvinna 45-64 år, 4 = Man 65-84 år, 8 = Kvinna 65-84 år
UTB (=utbildningsnivå)	1 = Lågutbildade 2 = Mellannivå 3 = Högutbildade Se bilaga 6 för vidare förklaring.
FODL (=födelseland)	1 = Födda i Sverige 2 = Övriga Norden 3 = Övriga Europa 4 = Övriga världen
CIV (=civilstånd)	1 = Gift eller registrerat partnerskap 2 = Övriga
INK (=inkomst)	1 = 0 – 84 tkr 2 = 85 – 205 tkr 3 = 206 tkr –
STORSTAD	1 = Bor i området ”stor-Göteborg” 0 = Är inte en storstadsbo
HSN-område	1 = HSN01 7 = HSN07 2 = HSN02 8 = HSN08 3 = HSN03 9 = HSN09 4 = HSN04 10 = HSN10 5 = HSN05 11 = HSN11 6 = HSN06 12 = HSN12

I följande avsnitt analyserar vi variablerna i tabell 1 för att slutligen bestämma en hjälpvektor.

3 Analys av hjälpinformation

3.1.1 Kriterium 1: Variabeln samvarierar med svarsbenägenheten

För att se huruvida hjälpvariablerna uppfyller det första kriteriet, studeras sambandet mellan den dikotoma variabeln svarande/bortfall och hjälpvariablerna. Det görs genom att beräkna skattad andel svarande i olika grupper, bestämda av respektive hjälpvariabel. Vid skattningen används designvikten.

Vid stora skillnader mellan svarsandelarna utgör variabeln en stark kandidat till hjälpvariabel.

Tabell 2 Skattad procentuell andel svarande fördelat på kön.

	Män	Kvinnor
Svarsandel (%)	54,8	65,5

Tabell 3 Skattad procentuell andel svarande fördelat per åldersgrupp.

	16-29	30-44	45-64	65-84
Svarsandel (%)	50,5	55,1	63,7	71,4

Tabell 4 Skattad procentuell andel svarande fördelat på kön*åldersgrupp.

	M, 16-29	M, 30-44	M, 45-64	M, 65-84	K, 16-29	K, 30-44	K, 45-64	K, 65-84
Svarsandel (%)	42,3	48,8	58,7	72,4	59,3	61,7	69,1	70,6

Tabell 5 Skattad procentuell andel svarande fördelat per utbildningsgrupp.

	Låg	Mellan	Hög
Svarsandel (%)	57,1	61,5	69,3

Tabell 6 Skattad procentuell andel svarande fördelat per grupp av födelse-land.

	Sverige	Övriga Norden	Övriga Europa	Övriga världen
Svarsandel (%)	62,1	63,0	50,7	39,1

Tabell 7 Skattad procentuell andel svarande fördelat per civilståndsgrupp.

	Gift/RP	Övriga
Svarsandel (%)	67,8	54,3

Tabell 8 Skattad procentuell andel svarande fördelat per inkomstgrupp.

	0-84	85-205	206--
Svarsandel (%)	50,0	60,7	65,0

Tabell 9 Skattad procentuell andel svarande fördelat per variabeln storstad.

	Storstad	Övriga
Svarsandel (%)	57,9	62,6

Tabell 10 Skattad procentuell andel svarande fördelat per HSN-område, numrering enligt tabell 1.

HSN-område	1	2	3	4	5	6
Svarsandel (%)	60,2	59,3	61,2	58,5	58,1	64,0
HSN-område	7	8	9	10	11	12
Svarsandel (%)	59,5	63,5	65,3	62,0	56,0	54,2

Tabellerna 2-10 visar andel svarande inom olika klasser av hjälpvariablerna. T ex ser man i tabell 2 att 54,8 % av männen har besvarat frågeblanketten. Av kvinnorna är det 65,5 % som har svarat.

På samma sätt visas andel svarande inom respektive hjälpvariabels klasser i tabellerna 3-10 och man ser att hjälpvariablerna är starka beträffande kriterium 1.

3.1.2 Kriterium 2: Variabeln samvarierar med (viktiga) målvariabler

Det är inte möjligt att hitta hjälpvariabler som samvarierar med alla målvariabler. Därför studeras samvariationen med ett antal målvariabler, som bedömts viktiga i den här undersökningen.

9 målvariabler har valts ut och från dessa konstrueras dikotoma (kan anta två värden) variabler. Dessa variabler är förklarade i tabell 11.

Tabell 11. Konstruerade målvariabler

Målvariabel	Förklaring (se även frågeformuläret)
Hälsa	Fråga 1: 1=Dåligt och mycket dåligt allmänt hälsotillstånd
Ängslan	Fråga 6e: 1=Besvär av ängslan, oro eller ångest.
Värk	Fråga 6a-c: 1=Svåra besvär av värk
Fritid	Fråga 38: 1=Stillasittande fritid.
Frukt	Fråga 40a-b 1=De som konsumerar tillräckligt mycket frukt och grönt mot resten.
Ej rökare	Fråga 41: 1=Röker ej dagligen.
Alkohol	Frågorna 52-54: 1=Risikskonsumtion av alkohol.
Kontant	Fråga 56: 1=Ja. (Har kontantmarginal)
Socialt	Fråga 69: 1=Är socialt deltagande

I nedanstående tabeller skattas den procentuella andelen inom olika redovisningsgrupper, bestämda av hjälpvariablerna, som har en viss egenskap (se tabell 11). Skattningarna görs med hjälp av ”konventionell” teknik.

Tabell 12. Kön

	Män	Kvinnor
Hälsa	6,3	7,4
Ängslan	28,2	40,3
Värk	13,2	18,3
Fritid	14,9	13,6
Frukt	13,6	32,1
Ej rökare	87,1	84,6
Alkohol	20,1	12,6
Kontant	83,6	76,0
Socialt	91,9	92,9

Tabell 13. Ålder

	16-29	30-44	45-64	65-84
Hälsa	2,5	5,9	8,6	8,8
Ängslan	39,7	33,3	35,4	31,4
Värk	6,4	11,8	20,4	21,2
Fritid	10,5	13,6	14,3	17,8
Frukt	22,1	22,8	27,2	20,1
Ej rökare	89,4	86,9	80,3	90,0
Alkohol	32,2	17,6	14,2	4,5
Kontant	68,8	78,4	82,6	84,3
Socialt	96,8	95,9	92,9	84,2

Tabell 14. Kön*Ålder

	Man, 16-29	Man, 30-44	Man, 45-64	Man, 65-84	Kvinna, 16-29	Kvinna, 30-44	Kvinna, 45-64	Kvinna, 65-84
Hälsa	2,0	5,4	7,5	8,5	2,9	6,3	9,6	9,1
Ängslan	31,1	28,3	29,4	24,2	46,2	37,5	40,8	37,5
Värk	4,5	9,5	16,6	18,4	7,9	13,8	23,8	23,6
Fritid	11,6	14,9	16,4	15,2	9,7	12,5	12,4	20,0
Frukt	11,9	13,6	15,0	12,8	29,8	30,7	38,2	26,3
Ej rökare	92,3	89,0	81,5	90,0	87,2	85,1	79,1	90,1
Alkohol	36,2	25,1	17,8	6,3	29,2	11,2	10,9	2,9
Kontant	73,7	82,7	85,6	88,9	65,2	74,8	79,9	80,4
Socialt	96,0	96,3	91,7	83,7	97,4	95,5	93,9	84,6

Tabell 15. Utbildningsnivå

	Låg	Mellan	Hög
Hälsa	8,6	5,3	4,0
Ängslan	35,8	35,4	30,3
Värk	20,3	11,6	9,4
Fritid	17,5	11,2	9,0
Frukt	19,8	26,3	31,3
Ej rökare	82,2	88,1	93,1
Alkohol	13,8	21,5	13,5
Kontant	75,0	81,4	90,7
Socialt	87,9	97,3	98,2

Tabell 16. Födelse land

	Sverige	Övriga Norden	Övriga Europa	Övriga världen
Hälsa	5,7	11,0	16,6	15,8
Ängslan	33,7	31,0	46,5	47,6
Värk	14,3	24,6	29,8	27,1
Fritid	12,3	16,5	26,1	38,3
Frukt	23,7	17,7	26,6	23,4
Ej rökare	86,9	75,9	77,2	82,0
Alkohol	16,9	15,7	8,3	7,3
Kontant	81,9	75,3	66,3	47,3
Socialt	93,6	86,3	85,9	81,9

Tabell 17. Civilstånd

	Gift/RP	Övriga
Hälsa	7,1	6,6
Ängslan	30,3	38,9
Värk	17,3	14,8
Fritid	13,9	14,5
Frukt	25,8	21,6
Ej rökare	88,1	83,6
Alkohol	10,1	21,6
Kontant	86,7	72,8
Socialt	92,5	92,4

Tabell 18. Inkomst

	0-84	85-205	206--
Hälsa	5,7	10,1	4,9
Ängslan	42,5	39,4	28,1
Värk	11,3	22,7	12,8
Fritid	15,4	17,6	11,2
Frukt	22,8	23,4	24,0
Ej rökare	87,4	83,0	87,1
Alkohol	24,5	11,0	16,4
Kontant	65,4	74,5	89,0
Socialt	92,6	87,6	95,9

Tabell 19. Storstad

	Storstad	Övriga
Hälsa	7,2	6,5
Ängslan	36,3	33,0
Värk	15,3	16,7
Fritid	14,5	13,8
Frukt	25,0	22,0
Ej rökare	86,1	85,3
Alkohol	18,4	13,4
Kontant	79,4	79,6
Socialt	93,1	91,7

Tabell 20. HSN-område, numrering enligt tabell 1.

	1	2	3	4	5	6
Hälsa	7,8	7,5	7,5	5,5	6,6	6,4
Ängslan	31,2	34,5	34,8	32,8	37,4	33,8
Värk	18,2	19,1	15,8	15,9	13,8	11,9
Fritid	12,5	14,5	12,9	13,3	12,1	10,6
Frukt	22,3	18,3	22,2	25,0	25,6	26,2
Ej rökare	85,0	84,3	84,8	86,5	88,1	86,9
Alkohol	15,4	13,0	13,7	16,9	21,8	16,1
Kontant	82,2	79,0	79,3	84,3	82,7	83,3
Socialt	91,4	89,1	90,6	93,7	94,7	94,1
	7	8	9	10	11	12
Hälsa	6,2	5,5	5,7	6,3	9,0	9,4
Ängslan	30,6	31,6	32,0	33,3	39,2	42,0
Värk	14,2	18,8	14,8	15,9	17,7	17,3
Fritid	12,6	16,0	12,3	14,5	18,2	19,5
Frukt	25,3	23,8	21,2	20,9	22,5	25,0
Ej rökare	88,8	84,6	85,7	86,3	81,8	84,4
Alkohol	15,7	13,1	13,1	13,2	18,6	17,2
Kontant	83,8	77,6	79,9	80,1	76,6	67,3
Socialt	95,1	93,1	92,2	91,1	91,2	89,7

Här ser vi att hjälpvariablerna också är betydelsefulla för kriterium 2. T ex ser vi att uppskattningsvis 28,2 % av männen har besvär av ängslan, oro eller ångest medan 40,3 % av kvinnorna har angett dessa besvär. Uppskattningsvis 13,6 % av männen och 32,1 % av kvinnorna konsumerar tillräckligt mycket frukt och grönt dagligen o s v.

3.1.3 Kriterium 3: Variabeln avgränsar (viktiga) redovisningsgrupper

Om hjälpvariabeln avgränsar viktiga redovisningsgrupper kan kvaliteten bli bättre i dessa grupper. Framförallt blir skattningarna säkrare om hjälpvariabeln väl avgränsar redovisningsgruppen.

Kalibreringsestimatoern ger konsistenta skattningar i den meningen att estimatoern ger exakta skattningar för utnyttjade registrertotaler. Det är därför viktigt att vid val av hjälpvariabler fundera på vilka skattningar man vill få konsistenta.

Samtliga hjälpvariabler som undersöks i kalibreringsanalysen kan komma att avgränsa redovisningsgrupper och avgränsningarna har gjorts utifrån lämpliga redovisningsgrupper.

3.2 Slutligt val av hjälpvektor

Efter en sammanvägning av analysen kring de tre kriterierna samt efter kontroll av vikternas fördelning används följande hjälpvektor:

HSN-område+aldkon+utbildning+födelseland+civilstånd+inkomst+storstad

4 Teknisk beskrivning av urval och estimation

Vi har en population U bestående av N personer. De parametrar vi är intresserade av är vanligtvis funktioner av två totaler $Y = \sum_U y_k$ och $Z = \sum_U z_k$, där y_k är värdet på variabel y för person k och z_k värdet på en annan variabel för samma person. Vanligtvis är y (och även z) en dikotom variabel, d.v.s.

$$y_k = \begin{cases} 1 & \text{om person } k \text{ har studerade egenskap} \\ 0 & \text{för övrigt} \end{cases} \quad (4.1)$$

Vanligtvis är vi också intresserade av parametrar för redovisningsgrupper. Låt oss benämna dessa $U_1, \dots, U_d, \dots, U_D$, där $U = \bigcup_{d=1}^D U_d$. Totalen för redovisningsgrupp d kan skrivas

$$Y_d = \sum_U y_{dk} \quad (4.2)$$

$$\text{där } y_{dk} = \begin{cases} y_k & \text{för } k \in U_d \\ 0 & \text{för övrigt.} \end{cases}$$

Z_d bildas på likartat sätt.

En generell parameter för redovisningsgrupp d (d kan också avse hela populationen) kan skrivas $\theta_d = C \frac{Y_d}{Z_d}$, där C är en konstant.

Den vanligaste parametern är en procentuell andel, som erhålles när $C = 100$ och $z_k = 1$ för alla k , och y är definierad enligt (4.1). Om vi låter N_d vara antalet personer i redovisningsgrupp d , då kan parametern skrivas

$$P_d = 100 \frac{\sum_U y_{dk}}{N_d} \quad (4.3)$$

Vi drar ett obundet slumpmässigt urval s_h av storleken n_h från stratum h ($h = 1, \dots, H$), men p.g.a. övertäckning och bortfall har vi endast svarsmängden r_h av storleken m_h att utföra beräkningarna på. Storleken på stratum h ger vi beteckningen N_h .

Den "konventionella" estimatorn (för Y_d), har följande form:

$$\hat{Y}_d = \sum_{h=1}^H \frac{N_h}{m_h} \sum_{r_h} y_{dk} \quad (4.4)$$

I estimator (4.4) används ingen ytterligare hjälpinformation än stratifieringsinformationen.

I syfte att erhålla en estimator med mindre urvalsfel och bortfallsskevhet än estimator (4.4) utnyttjar vi hjälpinformation också i estimationen. Vi bildar en hjälpvektor $\mathbf{x}_k$, som anger till vilka kategorier av *HSN-område+aldkon+utbildning+födelseland+civilstånd+inkomst+storstad* som person k hör. Från RTB och Utbildningsregistret framställer vi hjälptotalerna $\sum_{U_d} \mathbf{x}_k$. Vi utnyttjar denna hjälpinformation i en kalibreringsestimator.

Kalibreringsestimatorn för totalen Y_d har följande utseende:

$$\hat{Y}_{wd} = \sum_r d_k^* g_k y_{dk} \quad (4.5)$$

där

$$d_k^* = d_k \cdot f_k = 1 / (\pi_k \hat{\theta}_k) \text{ för } k \in r,$$

så att

w_k = den totala vikten för objekt k

π_k = inklusionssannolikhet för objekt k

$\hat{\theta}_k$ = den skattade svarssannolikheten där det antas att personer syftar med samma sannolikhet och oberoende av varandra
 $d_k = (1/\pi_k) =$ designvikt

$f_k = (1/\hat{\theta}_k) =$ bortfallsvikten

$g_k =$ justeringsfaktor som baseras på hjälpinformationen

och

$$g_k = 1 + (\sum_k \mathbf{x}_k - \sum_r d_k^* \mathbf{x}_k) (\sum_r d_k^* \mathbf{x}_k \mathbf{x}_k')^{-1} \mathbf{x}_k \quad (4.6)$$

Vid skattning av en parameter av typen $\theta_d = C \frac{Y_d}{Z_d}$ skattas respektive total med hjälp av kalibreringsvikterna $d_k^* g_k$.

Referenser:

Lundström S. och Särndal C.-E. (2001). *Estimation in the Presence of Nonresponse and Frame Imperfection*. Stockholm: Statistics Sweden

Andersson C. och Nordberg L. (1998). *A User's Guide to CLAN 97 – a SAS-program for computation of point- and standard error estimates in sample surveys*. Statistics Sweden

Särndal, Swensson och Wretman (1992): *Model Assisted Survey Sampling*. New York: Springer Verlag.

Kalibrering – viktiga målvariabler 2006

F1: Allmänt hälsotillstånd: Dåligt+mycket **dåligt** mot resten.

F6e): Lätta eller svåra besvär av **ängslan, oro eller ångest** mot resten.

F6a)b)c): Svåra besvär av värk enligt a) eller b) eller c) mot resten. Gör en summavariabel där varje variabel är dikotomiserad (1 och 2 ges värdet 0 och 3 ges värdet 1). Summera så att bortfall på någon variabel inte ger bortfall för summavariabeln. Om summan >0 mot resten.

F37: Stillasittande fritid mot resten. Om $F33=1$ mot $2 \leq F33 \leq 4$.

F39a)b): Frukt och grönt. De som konsumerar tillräckligt mycket mot resten. Ge varje svarsalternativ en vikt enligt följande: 1=3; 2=2; 3=1; 4=0,8; 5=0,5; 6=0,2 och 7=0,07. Ge a) och b) dessa vikter. Gör sedan en summavariabel där bortfall på den ena frågan inte betyder att det blir bortfall för summavariabeln. Summavariabeln kan ha värden mellan 0,07 och 6. Skapa nu en dikotom variabel: Om summan <4 ges värdet 0 om summan ≥ 4 ges värdet 1. De som har värdet 1 konsumerar tillräckligt mycket frukt och grönt.

F40: Röker dagligen mot resten.

F51-F53: Riskkonsumtion av alkohol mot resten. Ge svaren i fråga 51 följande vikter: 1=4; 2=3; 3=2; 4=1 och 5=0. Fråga 52 får följande vikter: 1=0; 2=1; 3=2; 4=3 och 5=4. Fråga 53: 1=4; 2=3; 3=2; 4=1 och 5=0. Summera ihop dessa nya variabler utan att bortfall i någon av variablerna ger bortfall i summavariabeln. Summavariabeln kan ha värden mellan 0-12. Om summavariabeln för män är större eller lika med 6 och för kvinnor större eller lika med 5 så föreligger riskkonsumtion av alkohol.

F55: Saknar kontantmarginal mot resten. De som svarar ja mot nej.

F71: Socialt deltagande mot resten. Gör en summavariabel av de 13 första svarsalternativen. Om summan är större än 1 är personen socialt deltagande annars (0-1) är man det inte.

Postbeskrivning_VGR

			249	-	249		Markera genom att kryssa i en ruta i varje nedanstående grupp, vilket påstående som bäst beskriver ditt hälsotillstånd idag. Rörlighet	
	Eq5d_1	F29_1_eq5d	1	N				
			250	-	250		Markera genom att kryssa i en ruta i varje nedanstående grupp, vilket påstående som bäst beskriver ditt hälsotillstånd idag. Hygien	
	Eq5d_2	F29_2_eq5d	1	N				
			251	-	251		Markera genom att kryssa i en ruta i varje nedanstående grupp, vilket påstående som bäst beskriver ditt hälsotillstånd idag. Huvudsakliga	
	Eq5d_3	F29_3_eq5d	1	N				
			252	-	252		Markera genom att kryssa i en ruta i varje nedanstående grupp, vilket påstående som bäst beskriver ditt hälsotillstånd idag. Smartor/besvär	
	Eq5d_4	F29_4_eq5d	1	N				
			253	-	253		Markera genom att kryssa i en ruta i varje nedanstående grupp, vilket påstående som bäst beskriver ditt hälsotillstånd idag. Oro/nedstämdhet	
	Eq5d_5	F29_5_eq5d	1	N				
F29a		F30a	254	-	254	1	N	Har du under de senaste tre månaderna använt magsårs/magkatarrsmedicin?
F29b		F30b	255	-	255	1	N	Har du under de senaste tre månaderna använt astma/allergimedien?
F29c		F30c	256	-	256	1	N	Har du under de senaste tre månaderna använt diabetesmedicin?
F29d		F30d	257	-	257	1	N	Har du under de senaste tre månaderna använt blodtryckssänkande medicin?
F29e		F30e	258	-	258	1	N	Har du under de senaste tre månaderna använt sömnmedel/insomningsmedicin?
F29f		F30f	259	-	259	1	N	Har du under de senaste tre månaderna använt antidepressiv medicin?
F29g		F30g	260	-	260	1	N	Har du under de senaste tre månaderna använt lugnande eller ångestdämpande medicin?
F29h		F30h	261	-	261	1	N	Har du under de senaste tre månaderna använt smärtstillande medicin med recept?
F29i		F30i	262	-	262	1	N	Har du under de senaste tre månaderna använt smärtstillande medicin utan recept?
F29j		F30j	263	-	263	1	N	Har du under de senaste tre månaderna använt blodfettssänkande medicin?
F29k		F30k	264	-	264	1	N	Har du under de senaste tre månaderna använt annan medicin?
F30a		F31a	265	-	265	1	N	Har du under de senaste tre månaderna avstått från att köpa medicin som du fått recept på?
F30b_1		F31b_1	266	-	266	1	N	Vilken är den främsta orsaken till att du inte köpte medicin? Blev frisk
F30b_2		F31b_2	267	-	267	1	N	Vilken är den främsta orsaken till att du inte köpte medicin? Hade inte råd
F30b_3		F31b_3	268	-	268	1	N	Vilken är den främsta orsaken till att du inte köpte medicin? Hade medicin så det räckte
F30b_4		F31b_4	269	-	269	1	N	Vilken är den främsta orsaken till att du inte köpte medicin? Hade för långt till apoteket
F30b_5		F31b_5	270	-	270	1	N	Vilken är den främsta orsaken till att du inte köpte medicin? Trodde inte medicinen skulle hjälpa
F30b_6		F31b_6	271	-	271	1	N	Vilken är den främsta orsaken till att du inte köpte medicin? Annan orsak, ange vad
F30b_txt		F31b_txt	272	-	272	1	N	Text
F31		F32	273	-	273	1	N	Har du under de senaste tre månaderna haft kontakt med sjukvården?
F32a		F33a	274	-	274	1	N	Har du under de senaste tre månaderna besökt eller besökts av läkare på sjukhus?
F32b		F33b	275	-	275	1	N	Har du under de senaste tre månaderna besökt eller besökts av läkare på vårdcentral, privat-, företagsläkare o.dyl?
F32c		F33c	276	-	276	1	N	Har du under de senaste tre månaderna besökt eller besökts av distriktsköterska?
F32d		F33d	277	-	277	1	N	Har du under de senaste tre månaderna besökt ungdomsmottagning?
F32e		F33e	278	-	278	1	N	Har du under de senaste tre månaderna besökt eller besökts av kurator?
F32f		F33f	279	-	279	1	N	Har du under de senaste tre månaderna besökt eller besökts av psykolog?
F32g		F33g	280	-	280	1	N	Har du under de senaste tre månaderna besökt eller besökts av sjukgymnast?
F32h		F33h	281	-	281	1	N	o.dyl?
F32i		F33i	282	-	282	1	N	Har du under de senaste tre månaderna varit inlagd på sjukhus?
F33		F34	283	-	283	1	N	Hur tycker du att din tandhälsa är?
F34		F35	284	-	284	1	N	När var du senast hos tandläkare/tandhygienist?
F35		F36	285	-	285	1	N	Var har du de senaste fem åren huvudsakligen fått tandvård?
F36a		F37a	286	-	286	1	N	Har du under de senaste tre månaderna ansett dig vara i behov av tandläkavård men ändå avstått från att söka vård?
F36b_1		F37b_1	287	-	287	1	N	Vilken var orsaken/orsakerna till att du inte sökte tandläkavård? Besvären gick över
F36b_2		F37b_2	288	-	288	1	N	Vilken var orsaken/orsakerna till att du inte sökte tandläkavård? Ekonomiska skäl
F36b_3		F37b_3	289	-	289	1	N	Vilken var orsaken/orsakerna till att du inte sökte tandläkavård? Drar mig för att gå (tandläkarskräck)
F36b_4		F37b_4	290	-	290	1	N	Vilken var orsaken/orsakerna till att du inte sökte tandläkavård? Hade inte tid
F36b_5		F37b_5	291	-	291	1	N	Vilken var orsaken/orsakerna till att du inte sökte tandläkavård? Annan orsak, ange vad
F36b_txt		F37b_txt	292	-	292	1	N	Text
F37		F38	293	-	293	1	N	Hur mycket har du rört och ansträngt dig kroppsligt på fritiden under de senaste 12 månaderna?
F38		F39	294	-	294	1	N	Hur mycket tid ägnar du en vanlig vecka åt måttligt ansträngande aktiviteter som får dig att bli varm?
F39a		F40a	295	-	295	1	N	Hur ofta äter du grönsaker och rotfrukter?
F39b		F40b	296	-	296	1	N	Hur ofta äter du frukt och bär?
F40		F41	297	-	297	1	N	Röker du dagligen?
F41		F42	298	-	298	1	N	Händer det att du röker någon gång då och då?
F42		F43	299	-	299	1	N	Har du tidigare rökt dagligen under minst 6 månader?
F43		F44	300	-	300	1	N	Snusar du dagligen?
F44		F45	301	-	301	1	N	Händer det att du snusar någon gång då och då?
F45		F46	302	-	302	1	N	Har du tidigare snusat dagligen under minst 6 månader?
F46a		F47a	303	-	303	1	N	Hur ofta vistas du inomhus i lokaler där andra personer röker eller nyss har rökt? I ditt hem
F46b		F47b	304	-	304	1	N	Hur ofta vistas du inomhus i lokaler där andra personer röker eller nyss har rökt? På arbetet
F46c		F47c	305	-	305	1	N	Hur ofta vistas du inomhus i lokaler där andra personer röker eller nyss har rökt? På café, bar eller restaurang
F46d		F47d	306	-	306	1	N	Hur ofta vistas du inomhus i lokaler där andra personer röker eller nyss har rökt? På annan plats inomhus, t.ex. hos vänner, i bilen
F47		F48	307	-	307	1	N	Har du någon gång använt hasch eller marijuana?
F48		F49	308	-	308	1	N	Har du någon gång under de 12 senaste månaderna köpt lotter eller satsat pengar på spel?
F49		F50	309	-	314	6	N	Hur mycket pengar har du satsat på spel de senaste 7 dagarna?
F49_inte		F50_inte	315	-	315	1	N	Har inte satsat några pengar de senaste 7 dagarna
F50a		F51a	316	-	316	1	N	Hur många gånger har du under de senaste 12 månaderna försökt minska ditt spelande?
F50b		F51b	317	-	317	1	N	Hur många gånger har du under de senaste 12 månaderna känt dig rastlös och irriterad om du inte kunnat spela?
F50c		F51c	318	-	318	1	N	Hur många gånger har du under de senaste 12 månaderna ljumit om hur mycket du spelat?
F51		F52	319	-	319	1	N	Hur ofta har du druckit alkohol under de senaste 12 månaderna?
F52		F53	320	-	320	1	N	Hur många "glas" dricker du en typisk dag då du dricker alkohol?
F53		F54	321	-	321	1	N	Hur ofta dricker du sex "glas" eller fler vid samma tillfälle?
F54		F55	322	-	322	1	N	Hur ofta har du under de senaste 12 månaderna druckit så mycket alkohol att du varit berusad?
F55		F56	323	-	323	1	N	Om du plötsligt skulle hamna i en oförutsedd situation, där du på en vecka måste skaffa fram 15 000 kronor, skulle du klara det?
F56		F57	324	-	324	1	N	Har det under de senaste 12 månaderna hänt att du haft svårigheter att klara de löpande utgifterna för mat, hyra, räkningar m.m.?

Postbeskrivning_VGR

F57_1		F58_1	325	-	325	1	N	Vilken är din nuvarande sysselsättning? Yrkesarbetar
F57_2		F58_2	326	-	326	1	N	Procent av heltid
F57_3		F58_3	327	-	327	1	N	Vilken är din nuvarande sysselsättning? Tjänstledig eller föräldraledig
F57_4		F58_4	328	-	328	1	N	Vilken är din nuvarande sysselsättning? Studerar, praktiserar
F57_5		F58_5	329	-	329	1	N	Vilken är din nuvarande sysselsättning? Arbetsmarknadsåtgärd
F57_6		F58_6	330	-	330	1	N	Vilken är din nuvarande sysselsättning? Arbetslös
F57_7		F58_7	331	-	331	1	N	Vilken är din nuvarande sysselsättning? Alderspensionär
F57_8		F58_8	332	-	332	1	N	Vilken är din nuvarande sysselsättning? Förtidspensionerad, sjukpensionerad
F57_9		F58_9	333	-	333	1	N	Vilken är din nuvarande sysselsättning? Långtidssjukskriven (mer än 3 månader)
F57_10		F58_10	334	-	334	1	N	Vilken är din nuvarande sysselsättning? Sköter eget hushåll
F57_proc		F58_proc	335	-	337	3	N	Vilken är din nuvarande sysselsättning? Annat, vad?
F57_txt		F58_txt	338	-	338	1	N	Vilken är din nuvarande sysselsättning? Text
F58a		F59a	339	-	360	22	A	Vilket är/ var ditt yrke eller dina arbetsuppgifter?
F58b_txt		F59b_txt	361	-	361	1	N	Beskriv din huvudsakliga arbetsuppgift?
F59			362	-	362	1	N	Hur trivs du med dina arbetsuppgifter?
F60			363	-	363	1	N	Är du orolig för att förlora ditt arbete inom det närmaste året?
F61			364	-	364	1	N	Hur många timmar per vecka lägger du ned på arbete i hemmet?
F62a		F60a	365	-	365	1	N	Har du någon sjuk eller gammal närstående som du hjälper med vardagliga sysslor, ser till eller vårdar?
F62b		F60b	366	-	367	2	N	Hur många timmars arbete per vecka innebär detta i genomsnitt för dig?
			368	-	368			Händer det att du avstår från att gå ut ensam av rädsla för att bli överfallen, rånad eller på annat sätt ofredad?
F63		F61				1	N	
F64a		F62a	369	-	369	1	N	Har du under de senaste 12 månaderna blivit utsatt för fysiskt våld?
F64b_1		F62b_1	370	-	370	1	N	Var skedde våldet? På arbetsplatsen/ i arbetet/ i skolan
F64b_2		F62b_2	371	-	371	1	N	Var skedde våldet? I hemmet
F64b_3		F62b_3	372	-	372	1	N	Var skedde våldet? I annans bostad/ i bostadsområdet
F64b_4		F62b_4	373	-	373	1	N	Var skedde våldet? På allmän plats/ på nöjesställe/ på tåg, buss, tunnelbana
F64b_5		F62b_5	374	-	374	1	N	Var skedde våldet? Någon annanstans
			375	-	375			
F65		F63	376	-	376	1	N	Har du under de senaste 12 månaderna blivit utsatt för hot eller hotelser om våld så att du blev rädd?
			376	-	376			
F66		F64				1	N	Har du under de senaste tre månaderna blivit behandlad/bemött på ett sätt så att du känt dig kränkt?
F67_1		F65_1	377	-	377	1	N	Av vilken orsak blev du behandlad/bemött så att du kände dig kränkt? Etnisk bakgrund
F67_2		F65_2	378	-	378	1	N	Av vilken orsak blev du behandlad/bemött så att du kände dig kränkt? Kön
F67_3		F65_3	379	-	379	1	N	Av vilken orsak blev du behandlad/bemött så att du kände dig kränkt? Sexuell läggning
F67_4		F65_4	380	-	380	1	N	Av vilken orsak blev du behandlad/bemött så att du kände dig kränkt? Alder
F67_5		F65_5	381	-	381	1	N	Av vilken orsak blev du behandlad/bemött så att du kände dig kränkt? Funktionshinder
F67_6		F65_6	382	-	382	1	N	Av vilken orsak blev du behandlad/bemött så att du kände dig kränkt? Religion
F67_7		F65_7	383	-	383	1	N	Av vilken orsak blev du behandlad/bemött så att du kände dig kränkt? Annat, vad?
F67_8		F65_8	384	-	384	1	N	Av vilken orsak blev du behandlad/bemött så att du kände dig kränkt? Vet ej
F67_txt		F65_txt	385	-	385	1	N	Text
F68		F66	386	-	386	1	N	Har du någon du kan dela dina innersta känslor med och anförtro dig åt?
F69		F67	387	-	387	1	N	Kan du få hjälp av någon/några personer om du har praktiska problem eller är sjuk?
F70		F68	388	-	388	1	N	Tycker du att man i allmänhet kan lita på de flesta människor?
			389	-	389			
F71_1		F69_1				1	N	Har du deltagit i någon av följande aktiviteter under de senaste 12 månaderna? Studiecirkel/kurs på din arbetsplats
F71_2		F69_2	390	-	390	1	N	Har du deltagit i någon av följande aktiviteter under de senaste 12 månaderna? Studiecirkel/kurs på din fritid
			391	-	391			
F71_3		F69_3				1	N	Har du deltagit i någon av följande aktiviteter under de senaste 12 månaderna? Fackföreningsmöte
			392	-	392			
F71_4		F69_4				1	N	Har du deltagit i någon av följande aktiviteter under de senaste 12 månaderna? Annat föreningsmöte
F71_5		F69_5	393	-	393	1	N	Har du deltagit i någon av följande aktiviteter under de senaste 12 månaderna? Teater/bio
			394	-	394			
F71_6		F69_6				1	N	Har du deltagit i någon av följande aktiviteter under de senaste 12 månaderna? Konstutställning
F71_7		F69_7	395	-	395	1	N	Har du deltagit i någon av följande aktiviteter under de senaste 12 månaderna? Religiös sammankomst
			396	-	396			
F71_8		F69_8				1	N	Har du deltagit i någon av följande aktiviteter under de senaste 12 månaderna? Sportutställning
F71_9		F69_9	397	-	397	1	N	Har du deltagit i någon av följande aktiviteter under de senaste 12 månaderna? Skrivit insändare i tidning/tidskrift
F71_10		F69_10	398	-	398	1	N	Har du deltagit i någon av följande aktiviteter under de senaste 12 månaderna? Demonstration av något slag
			399	-	399			
F71_11		F69_11				1	N	Har du deltagit i någon av följande aktiviteter under de senaste 12 månaderna? Offentlig tillställning t.ex. nattklubb, danstillställning eller liknande
			400	-	400			
F71_12		F69_12				1	N	Har du deltagit i någon av följande aktiviteter under de senaste 12 månaderna? Större släktsammankomst
			401	-	401			
F71_13		F69_13				1	N	Har du deltagit i någon av följande aktiviteter under de senaste 12 månaderna? Privat fest hos någon
			402	-	402			
F71_ing		F69_ing				1	N	Har du deltagit i någon av följande aktiviteter under de senaste 12 månaderna? Inget av ovanstående
F72a		F70a	403	-	403	1	N	Vilket förtroende har du för sjukvården?
F72b		F70b	404	-	404	1	N	Vilket förtroende har du för skolan?
F72c		F70c	405	-	405	1	N	Vilket förtroende har du för polisen?
F72d		F70d	406	-	406	1	N	Vilket förtroende har du för socialtjänsten?
F72e		F70e	407	-	407	1	N	Vilket förtroende har du för arbetsförmedlingen?
F72f		F70f	408	-	408	1	N	Vilket förtroende har du för försäkringskassan?
F72g		F70g	409	-	409	1	N	Vilket förtroende har du för domstolar?
F72h		F70h	410	-	410	1	N	Vilket förtroende har du för riksdagen?
F72i		F70i	411	-	411	1	N	Vilket förtroende har du för politiker i ditt landsting?
F72j		F70j	412	-	412	1	N	Vilket förtroende har du för politiker i kommunen?
F72k		F70k	413	-	413	1	N	Vilket förtroende har du för fackföreningar?
F73		F71	414	-	417	4	N	Vilket år är du född?
F74		F72	418	-	418	1	N	Är du man eller kvinna?
F75		F73	419	-	419	1	N	Hur bor du?
F76a_ing		F74a_ing	420	-	420	1	N	Med vem delar du bostad? Ingen
F76a_1		F74a_1	421	-	421	1	N	Med vem delar du bostad? Föräldrar/syskon
F76a_2		F74a_2	422	-	422	1	N	Med vem delar du bostad? Make/maka/sambo/partner
F76a_3		F74a_3	423	-	423	1	N	Med vem delar du bostad? Andra vuxna
F76a_4		F74a_4	424	-	424	1	N	Med vem delar du bostad? Barn
F76b_1		F74a_5	425	-	425	1	N	Hur gamla är de barn som du bor tillsammans med? 0-6 år
F76b_2		F74a_6	426	-	426	1	N	Hur gamla är de barn som du bor tillsammans med? 7-12 år
F76b_3		F74a_7	427	-	427	1	N	Hur gamla är de barn som du bor tillsammans med? 13-17 år
F76b_4		F74a_8	428	-	428	1	N	Hur gamla är de barn som du bor tillsammans med? 18 år eller äldre

Postbeskrivning_VGR

	F77		F75	429	-	429	1	N	Vilken är den högsta utbildningen du har?	
	F77_txt			430	-	430	1	N	Text	
	Komm			431	-	431	1	N	Kommentarer	
	Sluttkn_1			432	-	432	1	A	Sluttecken	
Bakgrunds- variabler	InvAr			433	-	436			Senaste invandringsår	
	KomGrp			437	-	437			Kommungrupp enl.Svenska Kommunförbundet. (1-9)	
	UtbNiva_2006			438	-	440			Högsta utbildning, Vt. 2005	
	Tsjuk			441	-	448			Sjukpenning för individen	
	Isocb			449	-	456			Socialbidrag, individ	
	TSA			457	-	464			Sjuk - och aktivitetsersättning (fd. förtidpension)	
	Cdisp			465	-	472			Disponibel inkomst, individ	
	CdispH			473	-	480			Disponibel inkomst, familj	
	Tkassa			481	-	488			Ersättning från försäkringskassa, individ	
	NYKO			489	-	496	8	N	4-siffer-nivå	
	SEI_kod			497	-	498			SEI-kod	
	Kalvikt			499	-	513		15	N	Kalibrerad vikt
	KalvikteQ			514	-	528		15	N	Kalibrerad vikt EQ5D. Används vid analys av EQ5D-frågorna.
	UrvTyp			529	-	529				
	FormTyp			530	-	530		1		Urvalstyp, 1 = nationellt urval, 2 = tilläggsurval.
	Sluttkn_2			531	-	531				Formulärtyp, 1 = nationell blankett, 2 = EQ5D-blankett

Rättningsinstruktion Folkhälsan

EQ5D-blanketten (även den finska)

På de frågor där det ska fyllas i siffror så finns ett intervall – skulle det som är ifyllt hamna utanför intervallet så tvingar vi in det värde som står i blanketten. Otolkbart/oläsligt markeras med 99/999 osv.

Dubbelmarkering = 9/99 på alla frågor förutom följande:

Fråga 1	Slumpa intilliggande dubbelmarkeringar
Fråga 6	2+3=slumpa
Fråga 11	3+4=slumpa
Fråga 14	Slumpa intilliggande dubbelmarkeringar
Fråga 15-26	1+2=slumpa, 3+4=slumpa
Fråga 27-28	2+3=3
Fråga 33	2+3=3
Fråga 34	Slumpa intilliggande dubbelmarkeringar
Fråga 35	Slumpa intilliggande dubbelmarkeringar
Fråga 38	Om dubbelmarkering av motion på fritiden – välj det högsta alternativet.
Fråga 39	Slumpa intilliggande dubbelmarkeringar
Fråga 40	Slumpa intilliggande dubbelmarkeringar
Fråga 47	Slumpa intilliggande dubbelmarkeringar
Fråga 48	Om dubbelmarkering av Ja-svar välj det högsta alternativet.
Fråga 51	2+3=3
Fråga 52-54	Är aldrig/vet inte ifyllt plus ett annat alternativ tar det andra alternativet över. Slumpa intilliggande dubbelmarkeringar.
Fråga 55	Slumpa intilliggande dubbelmarkeringar
Fråga 57	2+3=3
Fråga 64	Vid dubbelmarkering av Ja-svaren slumpa
Fråga 67	1+2=slumpa, 3+4=slumpa
Fråga 70	Om "Har ingen åsikt" plus annat alternativ är ifyllt tar det andra alternativet över. Slumpa intilliggande dubbelmarkeringar.
Fråga 71	Födelseår - Om det inte är ifyllt någon ålder ta bort det förtryckta 19 med F9.
Fråga 73	1+2=slumpa
Fråga 75	Utbildning – är det dubbelmarkering mellan alternativ 1-6 och alternativ 7 går alternativ 1-6 före. Dubbelmarkering mellan alternativ 1-6 välj högsta utbildningen.

Den nationella blanketten

På de frågor där det ska fyllas i siffror så finns ett intervall – skulle det som är ifyllt hamna utanför intervallet så tvingar vi in det värde som står i blanketten. Otolkbart/oläsligt markeras med 99/999 osv.

Dubbelmarkering = 9/99 på alla frågor förutom följande:

Fråga 1	Slumpa intilliggande dubbelmarkeringar
Fråga 6	2+3=slumpa
Fråga 11	3+4=slumpa
Fråga 14	Slumpa intilliggande dubbelmarkeringar
Fråga 15-26	1+2=slumpa, 3+4=slumpa
Fråga 27-28	2+3=3
Fråga 32	2+3=3
Fråga 33	Slumpa intilliggande dubbelmarkeringar
Fråga 34	Slumpa intilliggande dubbelmarkeringar
Fråga 37	Om dubbelmarkering av motion på fritiden – välj det högsta alternativet.
Fråga 38	Slumpa intilliggande dubbelmarkeringar
Fråga 39	Slumpa intilliggande dubbelmarkeringar
Fråga 46	Slumpa intilliggande dubbelmarkeringar
Fråga 47	Om dubbelmarkering av Ja-svar välj det högsta alternativet.
Fråga 50	2+3=3
Fråga 51-53	Är aldrig/vet inte ifyllt plus ett annat alternativ tar det andra alternativet över. Slumpa intilliggande dubbelmarkeringar.
Fråga 54	Slumpa intilliggande dubbelmarkeringar
Fråga 56	2+3=3
Fråga 66	Vid dubbelmarkering av Ja-svaren slumpa
Fråga 69	1+2=slumpa, 3+4=slumpa
Fråga 72	Om "Har ingen åsikt" plus annat alternativ är ifyllt tar det andra alternativet över. Slumpa intilliggande dubbelmarkeringar.
Fråga 73	Födelseår - Om det inte är ifyllt någon ålder ta bort det förtryckta 19 med F9.
Fråga 75	1+2=slumpa
Fråga 77	Utbildning – är det dubbelmarkering mellan alternativ 1-6 och alternativ 7 går alternativ 1-6 före. Dubbelmarkering mellan alternativ 1-6 välj högsta utbildningen.

UPPRÄTTNINGAR I SAMBAND MED AVSLUT

Frågenumren nedan avser den nationella enkäten.

- Fråga 5 Ta bort alla "Nej" + "Nej" – kombinationer. D.v.s. spara "Nej" på den första frågan men ta bort "Nej" på följdfrågan.
- Fråga 30 Markera "2" för "Ja" på 30a om någon svarat på följdfrågan 30b men inte svarat alls på 30a. Gör ingen ändring om endast det öppna svarsalternativet är ifyllt på följdfrågan.
- Fråga 36 Markera "2" för "Ja" på 36a om någon svarat på följdfrågan 36b men inte svarat alls på 36a. Gör ingen ändring om endast det öppna svarsalternativet är ifyllt på följdfrågan.
- Fråga 48 Kolla först upp alla nollor för fråga 49 och omvandla dem till en markering för "har ej satsat några pengar...". Markera "2" för fråga 48 i de fall där det är en summa angiven på fråga 49, men blankt på filen för fråga 48.
- Fråga 62 Ändra så att alla fall där något tal större än noll är angivet på 62b får "1" för "Ja" på fråga 62a. Ta bort nollorna i de fall där någon svarat "Nej" på fråga 62a och angivit noll på fråga 62b.
- Fråga 64 Markera "1" för "Ja" på 64a om någon svarat på följdfrågan 64b men inte svarat alls på 64a.
- Fråga 66 I de fall inget är angivet på fråga 66, men svar finns på fråga 67: Markera "2" för "Ja, någon gång" där en markering finns på fråga 67. Markera "3" för "Ja, flera gånger" där flera markeringar finns på fråga 67.

Socioekonomisk indelning (SEI) av förvärvsarbetande i FoB 85 och FoB 90

Socioekonomiska grupper¹

Normalt utbildnings- krav efter grundskola²

ANSTÄLLDA

Arbetare (yrken normalt organiserade inom LO)

11	Ej facklärd, varuproducerande	Mindre än två år
12	Ej facklärd, tjänsteproducerande	Mindre än två år
21	Facklärd, varuproducerande	Minst två år
22	Facklärd, tjänsteproducerande	Minst två år

Tjänstemän (yrken normalt organiserade inom TCO eller SACO/SR)

33	Lägre tjänstemän I	Mindre än två år
36	Lägre tjänstemän II	Två men ej tre år
46	Tjänstemän på mellannivå	Tre men ej sex år
56/57	Högre tjänstemän/Ledande befattningar	Minst sex år

FÖRETAGARE³

60	Fria yrkesutövare med akademikeryrken ⁴	Minst sex år
79	Företagare exkl. lantbrukare	-
89	Lantbrukare	-

¹ Den fullständiga indelningen återfinns i Meddelanden i samordningsfrågor 1982:4.

² Avser normala utbildningskrav för *yrket*. Klassificeringen bygger *inte* på några uppgifter om individens utbildning.

³ Företagare som bildat aktieföretag redovisas i regel som anställd under Tjänstemän.

⁴ Som exempel på yrken i denna grupp kan nämnas advokat, arkitekt, läkare och revisor. *Anställda* med motsvarande yrken förs i redovisningen till Högre tjänstemän (56).

Kodning av ”icke-yrken”

	SEI
Studerande	91
Hemmafru, Hemmapappa o.likn.	92
Arbetslös	93
Föräldraledig	94
Sjuk/Förtidspensionär	95
Värnplikt	96
Pensionär, Ålderspensionär	97
Aldrig arbetat/Inget yrke	98
Ej kodbart	99

Bilaga 6a: Förteckning över utbildningsnivå		
Utbklass	SUN2000Niva	SUN2000NivaText
1	Saknas (blank)	
	999	Okänt
	100	Övrig/ospec förgymnasial utbildning kortare än 9 år
	102	Grundskoleutbildning, årskurs 1-6
	106	Folkskoleutbildning
	200	Övrig/ospec förgymnasial utbildning, 9 (10) år
	204	Realskoleutbildning
	206	Grundskoleutbildning, årskurs 7-9
	310	Ospec gymnasial utbildning, kortare än två år
	312	Gymn. utb. kortare än två år, teoretisk/studieförb, ej slutbetyg
	313	Gymnasial utb. kortare än två år, yrkesinriktad, ej slutbetyg
	316	Gymnasial utbildning kortare än två år, teoretisk/studieförb.
	317	Gymnasial utbildning kortare än två år, yrkesinriktad
	320	Ospec gymnasial utbildning, två år
	322	Gymnasial utb. två år, teoretisk/studieförb. - ej slutbetyg
	323	Gymnasial utbildning två år, yrkesinriktad - ej slutbetyg
	326	Gymnasial utbildning två år, teoretisk/studieförb.
	327	Gymnasial utbildning två år, yrkesinriktad
2	330	Ospec gymnasial utbildning, tre år
	332	Gymnasial utb. tre år, teoretisk/studieförb, ej slutbetyg
	333	Gymnasial utbildning tre år, yrkesinriktad, ej slutbetyg
	336	Gymnasial utbildning tre år, teoretisk/studieförb.
	337	Gymnasial utbildning tre år, yrkesinriktad
	410	Ospec eftergymnasial utbildning kortare än två år
	412	Högskoleutbildning, 20 högskolepoäng
	413	Gymnasial påbyggnadsutbildning
	415	Eftergymn. utb. kortare än två år - ej universitet/högskola
	417	Högskoleutbildning kortare än två år, yrkesinriktad
	520	Ospec eftergymnasial utbildning två år
	522	Högskoleutbildning, 80 högskolepoäng - ej examen
	525	Eftergymn. utb. två år - ej universitet/högskola
	526	Högskoleutbildning två år, generell
	527	Högskoleutbildning två år, yrkesinriktad
3	530	Ospec eftergymnasial utbildning tre år
	532	Högskoleutbildning, 120 högskolepoäng - ej examen
	535	Eftergymn. utb. tre år - ej universitet/högskola
	536	Högskoleutbildning tre år, generell
	537	Högskoleutbildning tre år, yrkesinriktad
	540	Ospec eftergymnasial utbildning fyra år
	545	Eftergymn. utb. fyra år - ej universitet/högskola
	546	Högskoleutbildning fyra år, generell
	547	Högskoleutbildning fyra år, yrkesinriktad
	550	Ospec eftergymnasial utbildning minst fem år
	555	Eftergymn. utb. minst fem år - ej universitet/högskola
	556	Högskoleutbildning fem år eller längre, generell
	557	Högskoleutbildning fem år eller längre, yrkesinriktad
	600	Övrig/ospec forskarutbildning
	620	Licentiatutbildning
	640	Doktorsutbildning

Sveriges Kommuner och Landstings kommungruppsindelning fr.o.m. 1 januari 2005

1. **Storstäder** (3 kommuner)
Kommun med en folkmängd som överstiger 200 000 invånare.
2. **Förortskommuner** (38 kommuner) Kommun där mer än 50 procent av nattbefolkningen pendlar till arbetet i någon annan kommun. Det vanligaste utpendlingsmålet skall vara någon av storstäderna.
3. **Större städer** (27 kommuner)
Kommun med 50 000- 200 000 invånare samt en tätortsgrad överstigande 70 procent.
4. **Pendlingskommuner** (41 kommuner)
Kommun där mer än 40 procent av nattbefolkningen pendlar till arbetet i någon annan kommun.
5. **Glesbygdskommuner** (39 kommuner)
Kommun med mindre än 7 invånare per kvadratkilometer och mindre än 20 000 invånare.
6. **Varuproducerande kommuner** (40 kommuner)
Kommun med mer än 40 procent av nattbefolkningen mellan 16 och 64 år, anställda inom varutillverkning och industriell verksamhet. (SNI92)
7. **Övriga kommuner, över 25 000 inv.** (34 kommuner)
Kommun som inte hör till någon av tidigare grupper och har mer än 25 000 invånare.
8. **Övriga kommuner, 12 500-25 000 inv.** (37 kommuner)
Kommun som inte hör till någon av tidigare grupper och har 12 500-25 000 invånare.
9. **Övriga kommuner, mindre än 12 500 inv.** (31 kommuner)
Kommun som inte hör till någon av tidigare grupper och har mindre än 12 500 invånare.

Bilaga 7: Partiellt bortfall Västra Götalandsregionen

Fråga	Partiellt bortfall (%)
F1	1,5
F2	2,9
F3	3,1
F4	3,6
F5_1	1,6
F5_2	0,8
F6a	1,8
F6b	2,9
F6c	1,2
F6d	2,9
F6e	1,4
F6f	2,5
F6g	0,9
F6h	2,7
F6i	1,1
F6j	2,5
F6k	1,1
F6l	2,5
F7	0,7
F8	0,8
F9	1,7
F10a	6,3
F10b	5,9
F10c	7,0
F11a	6,3
F11b	6,4
F11c	5,9
F11d	4,1
F12	0,8
F13	1,3
F14	0,5
F15	0,6
F16	0,8
F17	0,5
F18	1,0
F19	0,7
F20	0,8
F21	0,7
F22	0,7
F23	0,7
F24	0,7
F25	0,7
F26	0,8
F27	0,7
F28	0,6
Eq5d_1	0,6
Eq5d_2	0,6
Eq5d_3	0,6
Eq5d_4	1,0
Eq5d_5	0,7
F29a	6,2
F29b	6,8
F29c	7,3

F29d	4,6
F29e	6,4
F29f	7,2
F29g	7,0
F29h	6,3
F29i	6,9
F29j	6,5
F29k	6,2
F30a	2,9
F30b	9,7
F31	3,7
F32a	5,9
F32b	4,1
F32c	7,5
F32d	8,8
F32e	8,4
F32f	8,5
F32g	7,8
F32h	8,5
F32i	7,6
F33	1,3
F34	1,3
F35	2,8
F36a	1,7
F36b	2,9
F37	1,7
F38	1,3
F39a	0,7
F39b	0,7
F40	0,9
F41	15,5
F42	15,3
F43	1,8
F44	14,5
F45	14,8
F46a	7,2
F46b	15,3
F46c	11,8
F46d	9,8
F47	1,4
F48	1,4
F49	2,4
F50a	4,7
F50b	9,2
F50c	9,2
F51	1,0
F52	1,8
F53	1,1
F54	1,6
F55	1,2
F56	1,1
F57	10,0
F58a	9,1
F59	Går ej att beräkna
F60	Går ej att beräkna
F61	5,1

F62a	1,7
F62b	8,3
F63	1,3
F64a	1,7
F64b	13,8
F65	2,1
F66	2,2
F67	1,8
F68	2,3
F69	2,0
F70	2,6
F71	2,7
F72a	2,5
F72b	5,0
F72c	3,7
F72d	4,3
F72e	5,1
F72f	4,3
F72g	4,4
F72h	4,3
F72i	4,0
F72j	3,8
F72k	4,3
F73	1,3
F74	1,0
F75	1,5
F76a	1,2
F76b	0,5
F77	1,9

Stratumindelning, VGR

Stratum	Län, kommunkod	Kommun, åldersklass	Urvalsstorlek (Nationellt urval + tilläggsurval)
12	1486	Strömstad	768
13	1435	Tanum	774
14	1430	Munkedal	820
15	1427	Sotenäs	660
16	1484	Lysekil	676
17	1421	Orust	672
18	1460	Bengtsfors	716
19	1492	Åmål	706
20	1438	Dals-Ed	793
21	1461	Mellerud	741
22	1439	Färgelanda	716
23	1487	Vänersborg	648
24	1485	Uddevalla	694
25	1488	Trollhättan	699
26	1462	Lilla Edet	756
27	1440	Ale	601
28	1482	Kungälv	589
29	1415	Stenungsund	591
30	1419	Tjörn	641
31	1407	Öckerö	666
32	1480	Askim	599
33	1480	Centrum	646
34	1480	Frölunda	615
35	1480	Högsbo	601
36	1480	Linnéstaden	560
37	1480	Majorna	592
38	1480	Styrsö	573
39	1480	Tynnered	591
40	1480	Älvsborg	583
41	1489	Alingsås	436
42	1466	Herrljunga	112
43	1441	Lerum	423
44	1442	Vårgårda	126
45	1401	Härryda	889
46	1481	Mölnadal	886
47	1402	Partille	939
48	1443	Bollebygd	49
49	1490	Borås	662
50	1463	Mark	214
51	1465	Svenljunga	70
52	1452	Tranemo	74
53	1491	Ulricehamn	147
54	1445	Essunga	50
55	1499	Falköping	271
56	1444	Grästorp	53
57	1471	Götene	119
58	1494	Lidköping	1033
59	1495	Skara	179
60	1470	Vara	150
61	1480	Hjo	76
62	1480	Gullspång	49
63	1480	Karlsborg	61
64	1480	Mariestad	215

65	1480	Skövde	1055
66	1480	Tibro	98
67	1480	Tidaholm	107
68	1480	Töreboda	88
69	1480	Backa	694
70	1480	Biskopsgården	724
71	1480	Kärra-Rödbo	567
72	1480	Lundby	646
73	1480	Torslanda	525
74	1480	Tuve-Säve	627
75	1480	Bergsjön	799
76	1480	Gunnared	710
77	1480	Härlanda	593
78	1480	Kortedala	663
79	1480	Lärjedalen	715
80	1480	Örgryte	604